

Projekt vymáhání obecních pohledávek města Moravské Budějovice

Bc. Aneta Kořínková

Diplomová práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Aneta Kořínková**
Osobní číslo: **M14697**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Projekt vymáhání obecních pohledávek města Moravské Budějovice**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte teoretické pojmy týkající se pohledávek a jejich vymáhání.
- Analyzujte právní úpravu vztahující se k vymáhání pohledávek.

II. Praktická část

- Specifikujte pohledávky města Moravské Budějovice po době splatnosti.
- Popište metody vymáhání města Moravské Budějovice.
- Porovnejte náklady na vymáhání s vymoženými pohledávkami.
- Navrhněte možnosti k předcházení dluhu a možnosti k efektivnějšímu vymáhání.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 241 s. ISBN 978-80-7357-599-1.
- FAIRWEATHER, Mark, Border ROSY. Debt Recovery. 2nd ed. London: Cavendish Publishing, 2004, 366 s. ISBN 18-594-1858-9.
- KRÁČALÍKOVÁ, Gabriela. Zajištění a vymáhání pohledávek v rámci konkurzního řízení kapitálových společností v právních, daňových a účetních souvislostech. 1. vyd. Praha: VOX, 2004, 120 s. ISBN 80-863-2437-0.
- MASON, Roger. The Complete Guide to Debt Recovery. 1st ed. London: Thorogood, 2003, 366 s. ISBN 978-185-4182-272.
- SHELLEOVÁ, Ilona. Jak vymáhat dluhy právní cestou: exekuce a její nové možnosti. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2002, 100 s. ISBN 80-722-6607-1.

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Libor Šnédar, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 15. prosince 2016
Termín odevzdání diplomové práce: 29. srpna 2017

Ve Zlíně dne 15. prosince 2016

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

12. 08. 2017

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cílem této diplomové práce je zhodnotit efektivnost vymáhání pohledávek a následně navrhnout projekt na jeho zlepšení. Práce je rozdělena na dvě části: teoretickou část a praktickou část.

V teoretické části je zpracována rešerše dostupné literatury, tak, aby utvářela co nejkomplexnější obraz o pohledávkách a o jejich zajištění.

Praktická část představuje strukturu pohledávek města a jejich dluh, který vázne na těchto pohledávkách z důvodu neuhrazení. Dále pak tato část rozděluje pohledávky podle vzniku a podle počtu neuhrazených pohledávek za sledované období. Další část je věnována samotnému procesu vymáhání. V neposlední řadě práce obsahuje projektovou část na podporu lepší efektivnosti vymáhání. Práce obsahuje také vypracovanou studii optimálního počtu zaměstnanců.

Klíčová slova:

Město Moravské Budějovice, pohledávka, dluh, dlužníci, vymáhání.

ABSTRACT

The aim of this diploma thesis is to evaluate the efficiency of debt recovery and subsequently propose a project to improve it. The work is divided into two parts: Theoretical part and practical part.

The theoretical part is processed through out a research of available literature as to compile with the most comprehensive picture of claims and their retention.

The practical part represents the structuring of the town's debts. This debt is due to the claims and its non-payment. This part divides the receivables according to the origin for the following period and the number of unpaid receivables over the reporting period. The next part is dedicated to the single process of debt recovery. Last but not least, the work contains a project to promote better efficiency of debt recovery. The work also includes a study of the optimum number of employees.

Keywords:

Town Moravske Budejovice, receivables, debt, debtors, debt recovery.

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce JUDr. Liboru Šnédarovi za jeho čas, ochotu, odborné vedení a cenné rady, které mi poskytl během zpracování. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům za podporu, a to nejen při psaní této práce, ale po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY PRÁCE	11
I. TEORETICKÁ ČÁST	12
1 OBEC.....	13
1.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA.....	13
1.2 PŮSOBNOST OBCÍ.....	13
1.3 MAJETEK OBCE	14
1.3.1 HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM	15
1.3.2 KONTROLA HOSPODAŘENÍ.....	16
2 POHLEDÁVKY	17
2.1 ROZDĚLENÍ POHLEDÁVEK PODLE POHLEDU	17
2.1.1 POHLEDÁVKA Z PRÁVNÍHO HLEDISKA	17
2.1.2 POHLEDÁVKA Z ÚČETNÍHO HLEDISKA	17
2.1.3 POHLEDÁVKA Z DAŇOVÉHO HLEDISKA	18
2.2 ROZDĚLENÍ POHLEDÁVEK PODLE ZPŮSOBU JEJICH VZNIKU.....	18
2.2.1 POHLEDÁVKY VZNIKLÉ Z OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ	18
2.2.2 POHLEDÁVKY VZNIKLÉ ZE SPRÁVNÍ ČINNOSTI OBCE	18
2.3 PLATNOST POHLEDÁVEK.....	22
2.3.1 ABSOLUTNÍ NEPLATNOST	22
2.3.2 RELATIVNÍ NEPLATNOST	22
2.4 ŽIVOTNOST POHLEDÁVKY	22
3 ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK	24
3.1 ZÁSTAVNÍ PRÁVO	24
3.2 RUČENÍ.....	25
3.3 FINANČNÍ ZÁRUKA	25
3.4 ZAJIŠŤOVACÍ PŘEVOD PRÁVA.....	26
3.5 DOHODA O SRÁŽKÁCH ZE MZDY	26
3.6 SMLUVNÍ POKUTA	26
3.7 UZNÁNÍ = UTVRZENÍ DLUHU	27
4 MOŽNOSTI OBCE VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK	28
4.1 MIMOSOUDNÍ VYMÁHÁNÍ	29
4.1.1 PLNĚNÍ VE SPLÁTKÁCH.....	30
4.1.2 POSTOUPENÍ POHLEDÁVKY.....	30
4.1.3 POMĚRNÉ USPOKOJENÍ POHLEDÁVKY	31
4.1.4 PROMINUTÍ DLUHU	31
4.2 SOUDNÍ VYMÁHÁNÍ.....	32
4.2.1 ŽALOBA A NALÉZACÍ ŘÍZENÍ.....	32
4.2.2 PLATEBNÍ ROZKAZ, ROZSUDEK.....	33
4.2.3 SOUDNÍ VÝKON, EXEKUCE.....	36
4.3 INSOLVENČNÍ ŘÍZENÍ.....	40

4.4	DRAŽBA	42
II.	PRAKTICKÁ ČÁST	43
5	ANALÝZA MORAVSKOBUDĚJOVICKA.....	44
5.1	SPRÁVA MĚSTA.....	46
5.2	HOSPODAŘENÍ MĚSTA	46
5.3	EKONOMIKA MĚSTA.....	47
5.4	DEMOGRAFIE MĚSTA	48
6	POHLEDÁVKY MĚSTA	50
6.1	EVIDENCE POHLEDÁVEK	50
6.2	STRUKTURA POHLEDÁVEK	51
6.3	VÝVOJ POČTU DLUŽNÍKŮ POHLEDÁVEK PO SPLATNOSTI.....	55
6.3.1	ANALÝZA DLUŽNÍKŮ Z NÁJMU A PŮJČEK.....	56
6.3.2	ANALÝZA DLUŽNÍKŮ Z MÍSTNÍCH POPLATKŮ.....	58
6.3.3	ANALÝZA DLUŽNÍKŮ ZA POKUTY	61
7	PROCES VYMÁHÁNÍ.....	67
7.1	VYMÁHÁNÍ OBČANSKOPRÁVNÍCH POHLEDÁVEK	67
7.1.1	VYMOŽENÉ OBČANSKOPRÁVNÍ POHLEDÁVKY	68
7.2	VYMÁHÁNÍ VEŘEJNOPRÁVNÍCH POHLEDÁVEK.....	69
7.2.1	VYMOŽENÉ VEŘEJNOPRÁVNÍ POHLEDÁVKY	72
8	VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SYSTÉMU VE VYMÁHÁNÍ	75
8.1	MOŽNOSTI KE SNÍŽENÍ DLUHŮ A VĚTŠÍ EFEKTIVNOSTI VE VYMÁHÁNÍ.....	75
8.2	NÁVRH NA VNITŘNÍ SMĚRNICI K NAKLÁDÁNÍ S POHLEDÁVKAMI	76
8.2.1	NÁVRH HARMONOGRAMU PŘI VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK DLE ZÁKONA č.280/2009 Sb.	79
9	PŘÍPADOVÁ STUDIE EFEKTIVNOSTI VYTÍŽENÉHO PRACOVNÍKA	81
9.1	ZADÁNÍ.....	81
9.2	RUČNÍ ŘEŠENÍ	81
9.2.1	SYSTÉM M/M/1	81
9.2.2	SYSTÉM M/M/2.....	82
9.2.3	SYSTÉM M/M/3.....	82
9.2.4	SYSTÉM M/M/4.....	83
9.3	ŘEŠENÍ V PROGRAMU WINQSB:	83
9.3.1	SYSTÉM M/M/2.....	84
9.3.2	SYSTÉM M/M/3.....	86
9.3.3	SYSTÉM M/M/4.....	88
9.4	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ.....	90
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	93
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	99
	SEZNAM TABULEK.....	101

SEZNAM OBRÁZKŮ	103
SEZNAM PŘÍLOH.....	104

ÚVOD

Jako téma své diplomové práce jsem si zvolila téma „Projekt vymáhání obecních pohledávek města Moravské Budějovice“. Toto téma jsem si zvolila, protože pocházím z Moravských Budějovic, které je součástí Kraje Vysočina. K městu mám velmi sugestivní vztah a záleží mi na jeho prosperitě. Moravské Budějovice stejně tak jako ostatní města, které disponují svým majetkem, představují problém. Problematika pohledávek je diskutovaným tématem všech municipalit.

Téma diplomové práce bylo zvoleno ze tří důvodů. Prvním z nich je, že na Městském úřadě v Moravských Budějovicích jsem našla uplatnění již při své povinné praxi při studium vysoké školy, poté jsem získala zaměstnání jako řadový zaměstnanec a s pohledávkami po splatnosti jsem pracovala denně na úrovni místních poplatků. Druhým důvodem byla vize vytvořit ucelený projekt o vymáhání poplatků, protože stávající situace pro město není dobrá. Třetím důvodem je, že oblast pohledávek je aktivním tématem s dynamickým vývojem.

Práce je členěna na část teoretickou a praktickou. Teoretická část má čtyři kapitoly, z nichž ta první je věnována obecně územním samosprávním celkům a jejich majetku. Druhá kapitola definuje pohledávky a z nich vyplývající rozdělení. Pozornost je zaměřena na rozdělení pohledávek vzniklé z občanskoprávních vztahů a pohledávky vzniklé ze správních činností obce. V třetí kapitole jsou rozebrány možnosti zajištění pohledávek. Teoretickou část uzavírá kapitola pátá, kde je podrobněji vysvětlen postup mimosoudního a soudního vymáhání. V kapitole páté je představeno v hlavních charakteristických rysech město Moravské Budějovice. Poté následuje kapitola šestá a sedmá, která se věnuje pohledávkám města Moravské Budějovice, jejich struktuře, evidenci, mírou zadluženosti u jednotlivých pohledávek a procesu jejich vymáhání.

Výsledkem práce je navržení konkrétních opatření, které by po svém zavedení, mohly napomoci k mírnějšímu tempu růstu dluhů. Dále pak k efektivnějšímu vymáhání pomocí přesně definovaných úkonů obsažené v navržené směrnici pro město Moravské Budějovice a vytvořenou případovou studií.

CÍLE A METODY PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je popsat současný stav vymáhání pohledávek a následně navrhnout projekt na zlepšení celého procesu vymáhání. Práce byla zpracovaná v podmínkách města Moravské Budějovice.

V celé práci bylo vycházeno z období za posledních pět let a to z roků 2012-2016. V teoretické části byla použita zpracovaná rešerše dostupné literatury, pomocí které byly definovány základní teoretické pojmy. Byla interpretována právní úprava tak, aby utvářela dohromady komplexní obraz o problematice obecních pohledávek po splatnosti a následném vymáhání. K hlavním zdrojům informací patřila odborná literatura a internetové články.

Praktická část představuje město Moravské Budějovice. Dále tato část obsahuje rozdělení pohledávek na občanskoprávní a veřejnoprávní, potom následuje rozdělení na samostatné pohledávky a k nim výše dluhu za sledované období. V následující části je vytvořena analýza počtu pohledávek po splatnosti za sledované období pro každou jednotlivou pohledávku samostatně. Analýza vymožených pohledávek je součástí další části, kde se práce zabývá metodami vymáhání. V neposlední řadě práce obsahuje projektovou část na podporu zefektivnění procesu vymáhání a preventivního opatření proti vzniku dluhu. V poslední části je práce zaměřena na případovou studii, která se zabývá efektivností vytiženého úředníka na pozici vymáhání pohledávek.

Těchto cílů je dosaženo použitím několika druhů metod, které se vzájemně doplňují, aby byl problém co nejvíce analyzován a zpracován. Zvolené metody byly následující:

- studium a kritická rešerše odborné literatury, odborných studií a zákonných dokumentů;
- analýza současného a minulého stavu pohledávek;
- případová studie;
- rozhovory s odborníky ve svém oboru

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 OBEC

V následující kapitole bude shrnuta teorie v oblasti územních samosprávních celků a jejich základní charakteristika. Poté bude uvedena legislativa, na jejímž základě obec vystupuje jako subjekt a hospodaří s majetkem, a na základě které je posléze toto hospodaření kontrolováno.

1.1 Základní charakteristika

Obec jako základní územní samosprávní celek má v české historii své místo. Postavení obcí jako veřejnoprávních korporací územní samosprávy se v naší historii datuje poprvé kolem roku 1849. (Průcha, 2012, s.205)

Obec jako územní správní celek je v právní koncepci upraven zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“) a charakterizuje postavení obcí takto:

- obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.
- obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. (sbírka zákonů o obcích §1).

Z uvedené definice vyplývá, že obec je právnickou osobou, a tedy tak i vystupuje, a v návaznosti na celou definici lze dodat, že má právo na svou samosprávu.

1.2 Působnost obcí

Obce jsou při výkonu místní správy povolány k plnění úkolů, které jsou vymezeny rámcem působností. Nutno upozornit na rozdíl mezi působností a pravomocemi, kdy působnost znamená velmi jednoduše řečeno okruh činností, ve kterých obec realizuje svou pravomoc. Pravomoc znamená souhrn oprávnění, které má obec k dispozici. Podle platné právní úpravy připadá v úvahu tedy působnost dvojího druhu, a to působnost samostatná a působnost přenesená. (Průcha, 2012 s.209-210).

U samostatné působnosti, jak už název napovídá, jde o to, že obec své záležitosti spravuje samostatně. Je vázaná pouze zákony a obecně závaznými předpisy. Samostatná působnost má pravomoc, o které rozhoduje zastupitelstvo. Přenesená působnost je ta část státní správy, kterou stát nerealizuje přímo svými orgány, ale nepřímo prostřednictvím obcí a jejich

orgány. Fakticky jde o to, že část státní správy je přenesena na obce. Děje se tak z důvodu odlehčení státních orgánů při výkonu státní správy a přizpůsobení se občanům v místě výkonu této správy. V návaznosti na zmíněnou působnost a její nuance se rozdělují i obce. Obce 1. stupně se klasifikují jako obce základního typu, kde vedou základní agendu ve formě evidence obyvatel nebo zajišťování voleb. Obce 2. stupně se klasifikují jako obce s pověřeným obecním úřadem a zajišťují takové činnosti jako stavební úřady nebo matriky. Obce 3. stupně jsou obce s rozšířenou působností. Do agendy, kterou vykonává taková obec, můžeme řadit živnostenský úřad nebo vydávání průkazů. Samotné rozdělení obcí je složitější, než jak je podáno.

1.3 Majetek obce

K základnímu znaku obce patří skutečnost, že obec má právo, a taky ho uplatňuje, vlastnit majetek a hospodařit s ním. Jedná se tak o tzv. ekonomický základ samosprávy obcí, v jehož rámci obec hospodaří samostatně, a sice za podmínek, které stanoví právní předpis. Sám zákon o obcích vymezuje podmínky pro hospodaření jen rámcově. Právo vlastnit majetek je zákonem uznáno a chráněno, ale i omezeno. Obec jako vlastník má rovné postavení s jinými vlastníky, ovšem z právního hlediska je na ně veřejnoprávní úprava přísnější (Havlan, 2008, s. 16). Hlavní a zároveň ten nejvyšší právní předpis, který upravuje majetek obce, je zákon č. 1/1193 Sb., Ústava české republiky. Mezi další právní předpisy patří:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Tato právní úprava se týká především pro finanční hospodaření.
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Majetek obce je upraven v několika právních předpisech, ačkoliv žádný z nich neupravuje obecný výčet majetku. Lze tedy vycházet ze zásady, že obci nelze upřít právo na žádný druh majetku. Je možné usoudit, že jako o majetku obce můžeme mluvit o věcech, bytech a nebytových prostorech, které obec vlastní nebo spoluvlastní, o majetkových právech – zejména pohledávkách, které vznikly z činnosti města. (Havlan, 2008, s. 57)

1.3.1 Hospodaření s majetkem

„Právní úprava hospodaření a nakládání s majetkem obce obsažená v zákoně o obcích je velmi stručná. Z toho plyne, že je možnost širokého prostoru pro uplatnění právních předpisů, které upravují otázky hospodaření a nakládání s majetkem.“ (Havlan, 2008, s. 108)

Nicméně právě ze zákona o obcích vycházejí zásady hospodaření.

- zásada využívat majetek účelně a hospodárně v souladu se zájmy a úkoly obce vyplývající ze zákonem vymezené působnosti- zde existují určitá omezení obce jako vlastníka, a to v tom směru, že se musí při užívání věci zdržet všeho, čím by obtěžovala jiného nebo čím by vážně ohrožovala výkon jeho práv. (Havlan, 2008, s. 109)
- zásada povinnosti vést majetek v evidenci- zásadní význam má účetní evidence a evidence nemovitostí. (Havlan, 2008, s. 114)
- zásada povinnosti pečovat o zachování a rozvoj majetku- jde o to, aby hmotný majetek byl řádně udržován, opravován a fyzicky chráněn. (Havlan, 2008, s. 133)
- zásada povinnosti chránit majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení- obec v tomto případě má širokou škálu prostředků. K těm nejtypičtějším právním prostředkům patří soudní ochrana vlastnického práva. (Havlan, 2008, s. 140)
- zásada povinnosti trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv- jde výlučně o nehmotný majetek obce. Jedná se o povinnost trvale sledovat, zda dlužníci vůči obci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku. (Havlan, 2008, s. 149)
- zásada povinnosti rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s nepotřebným majetkem způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy- to, že se s nepotřebným majetkem obce naloží způsoby a za podmínek stanovených zvláštními předpisy jako občanský a dříve obchodní zákoník. (Havlan, 2008, s. 155)
- zásada povinnosti neručit za závazky fyzických a právnických osob- zde existuje celá řada výjimek, kdy lze ručit. O převzetí ručitelského závazku je vyhrazeno rozhodovat zastupitelstvu obce. (Havlan, 2008, s. 159)

1.3.2 Kontrola hospodaření

„Kontrola dodržování povinností při hospodaření a nakládání s majetkem obce má zásadní význam pro řádné a efektivní hospodaření s tímto majetkem a pro jeho ochranu.“ (Havlan, 2008, s. 254). U kontroly hospodaření jako v podstatě u každé kontroly hraje důležitou roli lidský faktor. Až u kvalitního personálního obsazení lze docílit kýženého efektu.

„Kontrola by měla být zaměřena na povinnosti, které jsou stanoveny jak v právních předpisech, tak v předpisech vnitřních. Provádění kontrolní činnosti je věcí kontrolních orgánů. Za obecný kontrolní orgán lze označit radu obce, popř. i její komise. Důležitý kontrolní orgán zaměřený na majetkovou sféru obce představuje také finanční výbor, který zastupitelstvo obce zřizuje vždy jako svůj kontrolní orgán. (Havlan, s. 254)

2 POHLEDÁVKY

Různé definice, které se nabízely, se shodují na více či méně stejné interpretaci, a sice že pohledávka je právo věřitele vůči dlužníku na určité plnění a tomu odpovídající povinnost dlužníka toto plnění poskytnout (Perthen, 2015, s. 14).

Pochopitelně tato definice je obecná. V právním řádu není uvedena žádná přesná definice. Pohledávka je jinými slovy právo věřitele něco vlastnit. Naproti tomu je dlužník a povinnost jeho závazek uhradit. Pokud dlužník svoje závazky vůči věřiteli nesplní včas, tj. do doby splatnosti, dostává se tím do prodlení, které se počítá od prvního dne od konce doby splatnosti až do chvíle, kdy svůj závazek splní včetně jakéhokoliv příslušenství spojené s pohledávkou, tj. např. úroky z prodlení a náklady spojené s uplatněním. (Mason, 2003, s. 16)

Pohledávky je možné rozdělit podle pohledu, z kterého je na pohledávky pohlíženo a na pohledávky podle způsobu jejich vzniku.

2.1 Rozdělení pohledávek podle pohledu

Pohledávky je možné rozdělit podle pohledu z jakého je na ně pohlíženo a to na pohledávky z pohledu účetního, daňového a právního.

2.1.1 Pohledávka z právního hlediska

Pohledávka z právního hlediska vzniká z občanskoprávního a obchodněprávního vztahu, který upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Podle této normy je patrné, že závazky vznikají nejčastěji ze smluv, ze způsobené škody, bezdůvodného obohacení nebo z jiných činností uvedených v tomto zákoně. (Drbohlav a Pohl, 2006, s. 15).

2.1.2 Pohledávka z účetního hlediska

Pohledávky z účetního hlediska se řídí primárně zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. a rozdělují se na pohledávky dlouhodobé a krátkodobé. Z rozdělení je jasné, že dlouhodobé pohledávky mají dobu splatnosti delší než jeden rok ke dni sestavení účetní závěrky. Naopak u krátkodobé pohledávky je k tomuto okamžiku doba splatnosti kratší než jeden rok. (Drbohlav a Pohl, 2006, s. 19).

2.1.3 Pohledávka z daňového hlediska

Pohledávky z daňového hlediska se řídí podle zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb. Zde je největším problémem zdaňování výnosů ke dni splnění dodávky u účetních jednotek. Pokud je tedy pohledávka po splatnosti stále neuhrazená, umožňuje tento zákon odpis pohledávek. (Drbohlav a Pohl, 2006, s. 22)

2.2 Rozdělení pohledávek podle způsobu jejich vzniku

Pohledávky je možné rozdělit i podle způsobu vzniku. Zpravidla se tak rozdělují hlavně v USC.

2.2.1 Pohledávky vzniklé z občanskoprávních vztahů

Tyto pohledávky a jejich vznik upravuje zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (dále jen OZ). V nynější podobě je účinný od 01. 01. 2014. V téhle rovině je zákon revoluční v tom, že zasahuje do soukromoprávních vztahů. Upravuje vztahy mezi fyzickými a právnickými osobami, přičemž v soukromém právu je za právnickou osobu považován i stát. (§21 OZ)

Pohledávky vznikají nejčastěji z právního jednání, především z uzavřených smluv jako např. smlouva o nájmu, kupní smlouva, nebo z titulu náhrady škody, atd. Jedná se o pohledávky, kde na jedné straně je věřitel jako oprávněný a na straně druhé je dlužník jako povinný. Plnění může mít peněžitou i nepeněžitou formu. (Bařinová a Vozňáková, 2007, s. 12)

2.2.2 Pohledávky vzniklé ze správní činnosti obce

Vedle pohledávek, které vznikají především smlouvou, existují i pohledávky, které žádná smlouva neupravuje. Jsou to pohledávky vznikající z činnosti obce na základě právního předpisu. Takovými pohledávkami se myslí poplatky, pokuty, daně, odvody, atd.

2.2.2.1 Poplatky

Do poplatků jsou zařazeny místní poplatky a správní poplatky. Dále pak soudní poplatky a zvláštní dávky poplatkového charakteru, kterými se myslí např. poplatky za užívání dálnic a silnic, ekologické poplatky spojené s ochranou životního prostředí.

Místní poplatky jsou upraveny zákonem č. 565/199 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. O jejich implementaci si rozhodují obce samy v rámci své samostatné

působnosti prostřednictvím obecní závazné vyhlášky. Vyhláška nesmí být přirozeně v rozporu se zákonem o místních poplatcích. V současné době tento zákon opravňuje obce k zavedení těchto poplatků:

- a. poplatek za provoz systému, shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- b. poplatek za psů,
- c. poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- d. poplatek za užívání veřejného prostranství,
- e. poplatek ze vstupného,
- f. poplatek z ubytovací kapacity,
- g. poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- h. poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. (Radvan, 2012, s. 15-33)

Ad a.) Povinnost platit poplatek za „komunální odpad“ má každý, kdo má v obci nahlášený trvalý pobyt, a rovněž také cizinci s dlouhodobým pobytem. Tutéž povinnost mají i ti, kteří mají v obci rekreační objekt nebo ve svém vlastnictví stavbu, která je na katastru nemovitosti zavedena jako objekt k bydlení a v tomto objektu nikdo nemá nahlášený trvalý pobyt. V takovém případě je uložena povinnost uhradit poplatek ve výši odpovídajícímu poplatku za jednu fyzickou osobu, a v případě spoluvlastnictví jsou majitelé povinni platit společně a nerozdílně.

Pokud se během roku vyskytne změna, která se týká změny trvalého pobytu, a v obci už se poplatník dál nezdržuje nebo se změní majitel rekreačního objektu nebo nemovitosti bez trvalého pobytu, je vyčíslen poplatek v poměrné výši.

Sazba poplatku je vyčíslena na dvě části. První část tvoří pevná částka za osobu a kalendářní rok, druhou polovinu tvoří rovněž pevná částka, ale v tomto případě stanovená na základě skutečných nákladů obce za sběr a svoz komunálního odpadu za předchozí rok.

Obec má povinnost skutečné náklady na sběr a svoz odpadu rozúčtovat ve své obecně závazné vyhlášce obce. (Radvan, 2012, s. 107-120)

Ad b.) Předmětem poplatku jsou psi starší tří měsíců. Poplatníkem a zároveň plátcem poplatku je majitel psa. Existují výjimky, které jsou od poplatku ze psů osvobozeny. Osoby

nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, které jsou držitelem průkazu ZTP/P, a osoby provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob poplatek za psa neplatí. Také držitel psa, který má psa k loveckým a mysliveckým potřebám a tuto skutečnost doloží, je osvobozen. Vyhláška obce by měla výčet osvobození po úvaze rozšířit.

Smyslem poplatku za psa je jednak příjem do svých rozpočtových příjmů a potom snaha omezit vlastnictví psů v obci. Obec proti tomu může ve své vyhlášce předepsat jinou výši poplatku za psa, který je v rodinném domě, a jiný v zásadě vyšší poplatek za psa, který je chovaný v bytě. (Radvan, 2012, s. 48-62)

Ad. c.) Poplatek za lázeňský nebo rekreační objekt patří mezi poplatky tzv. turistické. Poplatníci jsou fyzické osoby, které přechodně pobývají v lázeňských místech a v místech turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace. Plátcem poplatku je fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje poplatníkovi ubytování.

Od poplatku je možné osvobodit skupinu osob, u kterých to vyžadují určité sociální nebo zdravotní důvody. Jsou to osoby nevidomé, bezmocné, s těžkým postižením, držitel průkazu ZTP/P, osoby mladší osmnáct let, osoby, na které náleží přídatky na děti a osoby starší sedmdesáti. (Radvan, 2012, s. 64-72)

Ad. d.) Předmětem poplatku je zvláštní užívání veřejného prostranství. Jedná se o dočasné stavby pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání prostranství pro kulturní a sportovní atrakce. Může jít o stavby pro poskytování prodeje a služeb.

Od poplatku jsou osvobozeny jen takové akce, jejichž výtěžek jde na charitativní a veřejně prospěšné účely.

Pevně stanovená sazba poplatku je odvozena od m/2 a den. Poplatek je možné stanovit i paušální částkou. (Radvan, 2012, s. 74-89)

Ad. e.) Poplatek ze vstupného za kulturní, sportovní, prodejní a reklamní akce. Z akcí, kde je výtěžek určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek platí jak fyzická, tak i právnická osoba, která akci pořádá.

Základem pro stanovení poplatku je vstupné snížené o daň z přidané hodnoty. (Radvan, 2012, s. 94)

Ad. f.) Do turistického poplatku patří i poplatek z ubytovací kapacity. Poplatku se vyhnou ubytovací zařízení přechodného charakteru pro žáky a studenty, zdravotní a lázeňská zařízení a zařízení sloužící sociálním a charitativním účelům.

Poplatníkem je ubytovatel, který ubytování poskytl a je ze zákona povinen vést ubytovací knihu. Sazba se určí pevně za lůžko a den.

Ad g) Poplatníky poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst jsou fyzické či právnické osoby, kterým bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán.

Poplatek neplatí ti, kteří mají v místě trvalý pobyt nebo nemovitost včetně jejich blízkých osob nebo osoby vlastníci průkaz ZTP/P.

Sazba je pevně stanovená na den. (Radvan, 2012, s. 102-106)

Ad h) Účelem Poplatku za zhodnocení stavebního pozemku je zajištění rozpočtových příjmů obcí. Poplatníkem je vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. (Bakeš a spol. 2012, s. 243-245)

Správní poplatky reguluje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Předmětem správního poplatku je správní řízení a činnosti úřadů související s výkonem státní správy ve své přenesené působnosti a platí je ten, kdo má o určitý úkon zájem. Výše poplatku se odvíjí od úkonu, který je požadován, a sazby za tyto úkony jsou uvedeny v příloze zákona o správních poplatcích. Existují i jistá osvobození od poplatku. Od poplatku jsou osvobozeny např. státní orgány, úkony související s prováděním zvláštních předpisů o důchodovém pojištění, úkony prováděné soudním exekutorem pro účely exekučního řízení, atd.

Soudní poplatky jsou ustanoveny v zákoně č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a jeho součástí, stejně tak jak u správních poplatků je uveden sazebník úkonů. Vybírané jsou za řízení před soudy. (Bakeš a spol., 2012, s. 251)

2.3 Platnost pohledávek

Každé právní jednání musí mít určité náležitosti, aby bylo způsobilé a mohlo vyvolat právní následky. Pokud právní jednání všechna tato kritéria nenaplnuje, je vadná. Nejpodstatnějším následkem je neplatnost pohledávky. Pakliže je právní jednání neplatné, sice existuje, ale jeho následky vzhledem k vadě nenastanou. Právní jednání může být neplatné v plném rozsahu nebo jen částečně. Dle následků jaké způsobují, a s ohledem na způsob jejich uplatnění, rozlišujeme dva druhy neplatnosti.

2.3.1 Absolutní neplatnost

Absolutní neplatnost působí od počátku právního jednání a soud, v případě rozhodování o takovémto právním jednání, přihlíží k neplatnosti z úřední povinnosti, a účastník řízení se jí tedy nemusí ve sporu dovolávat. Absolutní neplatnost působí nejen mezi stranami konkrétního vztahu, ale i vůči třetím osobám.

2.3.2 Relativní neplatnost

Je neplatnost, která sice zamýšlené právní následky vyvolá, nicméně oprávněný subjekt má možnost se této neplatnosti dovolat nebo ji v případě soudního sporu namítat. Na rozdíl od absolutní neplatnosti je právního úkon platný až do doby, kdy se jí oprávněný subjekt dovolá. (epravo.cz)

2.4 Životnost pohledávky

Základní vlastností pohledávky je její životnost, se kterou je spojena její vymahatelnost. Pohledávka ve své podstatě prochází třemi základními stadii

- Pohledávka ještě není splatná - věřitel ještě není oprávněn požadovat její zaplacení po dlužníkovi
- Pohledávka je splatná – okamžik, kdy nastává platební povinnost dlužníkem
- Pohledávka je po splatnosti – dlužník je v prodlení s plněním a věřitel tak může své právo na zaplacení pohledávky uplatnit u soudu.

Prodlení dlužníka má vliv na sankce v podobě zejména smluvní pokuty, poplatku z prodlení. Pokud se dlužník nachází v prodlení, věřitel má nárok na úrok z prodlení. Pokud se jedná o občanskoprávní vztah nebo si účastníci obchodněprávního vztahu nesjednají smluvní úrok z prodlení, náleží věřiteli zákonný úrok z prodlení. Nárok není trvalý a zpravidla se promlčuje, tzn. právní nárok existuje v určité oslabené formě, ale nelze jej úspěšně vymoci

soudní cestou, pokud dlužník promlčení namítne. Obecná promlčecí doba v občanskoprávních vztazích činí 3 roky, v obchodních vztazích jsou to 4 roky. Promlčení začíná běžet v okamžiku, kdy mohlo být toto právo uplatněno poprvé. V případě prekluze však právní nárok zcela zaniká. Rozdíl mezi promlčením a prekluzí je ten, že promlčenou pohledávku dlužník splnit může, ale nemusí, v případě prekluze už plnění od dlužníka představuje neoprávněné obohacení věřitele. (Fronc Chalupecká, 2012, s. 43-49)

3 ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK

Pro věřitele je v jeho zájmu si pohledávku zajistit proti případnému neuhrazení a problémům, které s ním souvisí, vůči dlužníkovi. Dlužník se tímto zaváže věřiteli za plnění. Proto než jakákoliv pohledávka vznikne, je nasnadě zjistit si co nejvíce informací o povinném všemi dostupnými prostředky. Nejsnadnější možnost je se na odběratele podívat na internetu, navštívit ho v jeho sídle podnikání nebo promluvit s jeho zaměstnanci. Je přípustné, dokonce v některých případech také žádoucí, nahlédnout do obchodního, živnostenského či insolvenčního rejstříku před jakoukoliv spoluprací.

Problematiku zajištění pohledávek upravuje OZ ve své čtvrté části Relativní majetková práva, konkrétně pak v osmém dílu Závazkové právo. Podstata zajištění spočívá v možnosti věřitele uspokojit svou pohledávku jiným způsobem v případě, že se naskytnou problémy a dlužník svým slibům nedostojí.

Věřitel má tedy možnost sjednat si zajišťovací prostředek. O zajišťovací funkci pohledávky se jedná, jen pokud je tento prostředek schopen splnění dluhu nahradit, tj. dává jistotu, že věřitel nějaké plnění skutečně obdrží. Z tohoto důvodu není zcela výstižné, že současný občanský zákoník mezi zajišťovací prostředky řadí i smluvní pokutu a uznání dluhu. Ani jeden z těchto prostředků není schopen zajistit věřiteli splacení celého dluhu. Uznání dluhu zaručuje, že dluh v době uznání existoval, a prodlužuje lhůtu pro jeho vymáhání. Smluvní pokuta navyšuje celkovou částku pohledávky, ale pokud dlužník nemá dostatek majetku pro splnění dluhu, nezaplatí ani smluvní pokutu, a jedná se tedy spíše o motivační prostředek pro nenavýšení pohledávky právě o tuto pokutu.

OZ proto rozlišuje zajištění od pouhého utvrzení dluhu. Mezi zajištění patří zástavní a zadržovací právo, ručení, finanční záruka, zajišťovací převod práva a srážky ze mzdy. Do utvrzení dluhu je zařazena právě smluvní pokuta a uznání dluhu, které splnění dluhu pouze utvrzují. Za určitou formu jistoty lze pokládat i závdavek, který OZ upravuje v § 1808 a §1809. (epravo.cz, 2017)

3.1 Zástavní právo

Dle § 1309 odst. 1 OZ slouží zástavní právo k zajištění pohledávky pro případ, že dluh nebude řádně a včas splněn s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy do ujednané výše či do výše pohledávky s příslušenstvím ke dni zpeněžení zástavy, není-li výše ujednána. Zástavním právem může být zajištěna i smluvní poku-

ta, sjednají-li si to strany. Věřitelovu právu na plnění odpovídá povinnost dlužníka splnit závazek, a to řádně a včas. (Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon občanský zákoník)

Ve srovnání s jinými zajišťovacími prostředky má zástavní právo několik výhod; v praxi je také využíváno nejčastěji. Zatímco u jiných typů zajištění může být dlužníkův majetek vystaven proměnám a jeho původní solventnost oslabena, tak zástavní právo naproti tomu představuje pro věřitele mnohem větší jistotu, protože směnná hodnota věci je vystavena poměrně malým výkyvům.

Pohledávce takto zajišťované odpovídá dlužníková povinnost k plnění. Dle § 1311 odst. 1 OZ může být zástavním právem zajištěn dluh peněžitý i nepeněžitý, podmíněný, či dluh, který má vzniknout teprve v budoucnu. (businessinfo.cz, 2017)

3.2 Ručení

Dohodou účastníků lze zajistit pohledávku ručením. Ručení vzniká písemným prohlášením, jímž ručitel bere na sebe vůči věřiteli povinnost, že pohledávku uspokojí, jestliže ji neuspokojí dlužník. Od zástavního práva se liší tím, že nevzniká mezi věřitelem a dlužníkem, ale mezi věřitelem a třetí osobou odlišnou od dlužníka. Tím se zmenšuje riziko věřitele spojené s návratností pohledávky. Za jednu pohledávku se může zaručit i více ručitelů. Zaručí-li se za jeden dluh více ručitelů, ručí každý z nich věřiteli za celý dluh. Ručitel může ručit za celou pohledávku nebo pouze za její část. V případě, že je dluh zajištěn ručením, je věřitel povinen dlužníka písemně vyzvat k úhradě. Ručitel, který splnil dluh, je oprávněn požadovat na dlužníkovi náhradu za plnění poskytnuté věřiteli. V případě, že věřitel ručitele odmítne, nemá právo po něm poté již cokoliv žádat. (businessinfo.cz, 2017)

3.3 Finanční záruka

Finanční záruka je upravena v § 2029 a násl. OZ. Předmětem zajištění formou finanční záruky může být závazek k peněžitému i nepeněžitému plnění. Plnění výstavce je však vždy peněžité. U finanční záruky neplatí ze zákona zásada akcesority, podle které je zajišťovací vztah závislý na zajišťovaném závazku, ani zásada subsidiarity, podle které může věřitel požadovat plnění od ručitele až po marné písemné výzvě dlužníkovi. Tyto zásady by se uplatnily pouze v případě, že by to vyplývalo ze záruční listiny. Vznik finanční záruky je podmíněn vydáním záruční listiny. Pro rozsah ručení banky či jiné instituce je určující částka, která je uvedena v záruční listině, nikoliv tedy výše pohledávky věřitele. Finanční záruka je uskutečňována za úplatu, která je stanovená podle délky platnosti záruky a míry rizika. Lze ji omezit i jen na určitou dobu, pak musí věřitel své právo uplatnit

v době určené záruční listinou, jinak finanční záruka zanikne. (Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon občanský zákoník)

3.4 Zajišťovací převod práva

Podstatou zajišťovacího převodu práva je, že dlužník nebo třetí osoba dočasně převede své právo (např. vlastnické právo k movité či nemovité věci) za účelem zajištění věřitelovy pohledávky. Pokud si strany nesjednají jinak, má se za to, že zajišťovací převod práva je převodem s tzv. rozvazovací podmínkou. To je podmínka, na jejímž splnění závisí, zda již nastalé následky pominou. Jestliže následně dojde ke splnění dluhu, uplatní se tato rozvazovací podmínka, a převáděné právo přejde zpět na původního převodce. V případě, že nedojde ke splacení dluhu, stává se věřitel trvalým a bezpodmínečným vlastníkem práva a poskytovatel zajištění je povinen věřiteli vše předat, jestliže již tak neučinil. Zajišťovací převod práva patří mezi nejsilnější nástroje zajištění, které může věřitel požadovat. Na věřitele totiž již v okamžiku vzniku zajištění přechází právo. Věřitel není tedy v případě nesplnění dluhu povinen zajištění dále realizovat, a nastoupí do práv původního vlastníka věci. (achourpartners, 2014)

3.5 Dohoda o srážkách ze mzdy

Zajistit uspokojení pohledávky lze mimo jiné dohodou o srážkách ze mzdy dle zákoníku práce (č. 262/2006 Sb.) nebo OZ (§§ 2045 – 2047). Předchozí právní úprava umožňovala tímto instrumentem zajistit pouze pohledávky na výživném, toto omezení však bylo novým občanským zákoníkem odstraněno. (Pravniradce.ihned.cz)

Dluh lze tedy zajistit dohodou věřitele a dlužníka o srážkách ze mzdy nebo platu, z odměny ze smlouvy o výkonu závislé práce nebo z náhrady mzdy či platu ve výši nepřesahující jejich polovinu. Pokud se nejedná o srážky k uspokojení práv zaměstnavatele, je nutné k uzavření dohody jeho předchozího souhlasu. Věřiteli vzniká právo na výplatu srážek okamžikem, kdy byla dohoda plátcí předložena. (Šínová, 2015, s. 63)

3.6 Smluvní pokuta

Splnění smluvního závazku lze utvrdit sjednáním „smluvní pokuty“, kterou je dlužník povinen zaplatit věřiteli, nesplní-li svůj dluh řádně, a to bez ohledu na jeho zavinění. Tuto podmínku si strany mohou ve smlouvě případně upravit jiným způsobem, např., že se smluvní pokuta bude vztahovat pouze na zaviněné porušení povinnosti. Smluvní pokuta

v obchodním i občanském životě mívá i další funkci, a to reparační v podobě alespoň částečného odčinění majetkové újmy, která zpravidla vznikne věřiteli tím, že dlužník svůj závazek nesplnil. Základní ustanovení o smluvní pokutě nalezneme v OZ v ustanoveních § 2048 a § 2052. V dohodě smluvních stran o smluvní pokutě musí být zejména stanovena výše smluvní pokuty nebo způsob, jak se její výše určí. Smluvní pokuta může být ujednána i v jiném plnění než peněžitém. Smluvní pokutu lze sjednat v elektronické podobě nebo dokonce i ústně. I když dlužník zaplatí smluvní pokutu, není tím zbaven povinnosti splnit dluh smluvní. Věřitel není oprávněn požadovat náhradu škody způsobené porušením povinnosti zajištěné smluvní pokutou. Nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu může soud na návrh dlužníka snížit až do výše škody vzniklé do doby rozhodnutí porušením povinnosti; přihlédne při tom k hodnotě a k významu zajišťované povinnosti (Hulmák a spol., 2014, s. 1284)

3.7 Uznání=utvrzení dluhu

Podstata uznání dluhu spočívá v tom, že uzná-li někdo svůj dluh, má se za to, že v době uznání tento dluh trval. Dlužník tím však nepozbývá možnost vyvrátit zákonem stanovenou domněnku její existence. Zákon (§ 2053 OZ) vyžaduje, aby uznání dluhu bylo učiněno dlužníkem v písemné formě a bez jakýchkoliv výhrad, přičemž uznávaný dluh musí být vymezen co do důvodu (titulu) a výše. Právní důvod a výši dluhu je nutné identifikovat v okamžiku uznání dluhu, protože uznávaný dluh nesmí být zaměnitelný s jiným. Nespornou výhodou tohoto instrumentu je, že má vliv na běh promlčecích lhůt (pohledávka se promlčuje za deset let od jejího uznání). (Havlan a spol., 2008, s. 148)

4 MOŽNOSTI OBCE VYMÁHÁNÍ POHLEDÁVEK

Jedním ze základních znaků obce je právo na svůj majetek, o který se obec musí starat. Zákon o obcích ukládá obcím povinnost sledovat, zda jsou včas a ve správné výši splacené jejich pohledávky. Pokud tomu tak není, je obec povinna podniknout určité kroky k nápravě. To je základní fakt právní subjektivity obce. Vystupovat v právních vztazích svým jménem v případě dlužníků, kteří nerespektují povinnost platit za své závazky.

Obec má povinnost využívat veškerých dostupných právních prostředků pro ochranu svých pohledávek, které povedou ke splnění závazku včas nebo alespoň v budoucnu. Obec, která má ve své evidenci dlužníka, je povinna uplatňovat nápravu bez zbytečného odkladu. Pokud je splněn základní předpoklad k požadování úhrady a to uběhlá lhůta splatnosti, je obec oprávněna účtovat i dlužníkovi penále, úroky a veškeré sjednané smluvní pokuty. Obec ze svého titulu je povinna účtovat veškeré příslušenství dluhu, pokud by tak nečinila, bylo by to v rozporu se zákonem, který stanovuje pečovat o svůj majetek s péčí řádného hospodáře.

Obec by ve svém zájmu měla vytvořit funkční a ucelený systém jak z hlediska technického, tak z hlediska personálního. Technické zázemí je důležité proto, aby bylo možné sledovat pohledávky souhrnně, k tomu je potřeba vhodný informační systém, na který se lze spolehnout. Personální zajištění je důležité pro efektivnost činnosti samotné evidence pohledávek a zajištění kvalifikovaného pracovníka. Organizačně by mělo být zajištěno minimálně, aby všechny pohledávky byly sledovány a žádná z nich nebyla opomenuta. Pakliže to není zajištěno, nastává dysfunkce systému a to zejména v případech:

- když vznikly pohledávky za jedním subjektem z více titulů a jsou tak v gesci různých odborů, nejsou vymáhány koordinovaně,
- na úrovni jednotlivých odborů není možné zajistit adekvátní vymáhání z hlediska specializace,
- dostatečně zpracovaná směrnice vnitřní organizační struktury (Havlan a Janeček, 2013, s. 159)

Náš právní řád nabízí několik druhů exekucí, které se navzájem od sebe liší subjektem, který řízení vykonává. Výběr a způsob konečného vymáhání by měl ctít zásadu hospodárnosti a v neposlední řadě také efektivnosti pro správce daně. Vymáhání je záležitostí organizace a její vytrvalosti a komunikaci s dlužníkem. Pro jasnost případu je samozřejmé, že musí být zřetelně a viditelně uvedena doba splatnosti. Po uplynutí této doby věřitel bez

zbytečných průtahů urguje dlužníka, aby provedl nápravu a dluh splatil. Tato komunikace mezi věřitelem a dlužníkem není povinná, pouze doporučená, přesto je využívána velmi často, protože je pro obě strany nejvýhodnější co do nákladů a času. Je známé, že náklady na soukromého exekutora několikrát můžou převýšit skutečnou výši částky dlužné pohledávky, proto je na místě, že v případě dlužných pohledávek v menších částkách se využije jiný způsob donucení k peněžnímu plnění např. mimosoudní cestou. (Mark Rosy, 2004, s. 46)

4.1 Mimosoudní vymáhání

Věřitel v případě již splatných pohledávek zkouší nejprve sám kontaktovat dlužníka, standardním prostředkem pro kontaktování je telefon či dopis s výzvou. Snaží se zjistit důvody, proč pohledávka nebyla uhrazena a postupuje stále formou domluvy, která bude směřovat k zaplacení pohledávky. Věřitel zjišťuje od dlužníka jeho možnosti úhrady nebo nabídne splátkové kalendáře a není výjimkou, že si sám dlužník určí výši zpravidla měsíční splátky. V této fázi vymáhání je to hlavně o komunikaci a trpělivosti. Více či méně tyto splátkové kalendáře k bezdlužnosti dlužníka nedovedou. Potom nastane obesílání dlužníka dalšími upomínkami, ovšem formulace těchto upomínek je ostřejší. Dochází k vyčíslování úroků z prodlení, smluvní pokuty a následně je vysvětleno, co se bude dít v případě ignorace výzev, a to je zpravidla předání případu advokátní kanceláři. V této fázi komunikace mezi dlužníkem a věřitel končí, a začíná komunikace mezi dlužníkem a advokátní kanceláří či firmou.

Advokátní kancelář či firma se zabývá vymáháním pohledávek na základě příkazní smlouvy. Smlouva, prostřednictvím které původní věřitel (příkazce) zplnomocňuje nového věřitele (příkazníka), tedy advokátní kancelář nebo firmu, k vymáhání nedoplatku. Smlouva obsahuje podmínky, za kterých bude pohledávka vymáhána mezi ně, mimo jiné patří výše zálohy, provizní odměny z vymožené částky, úhrada nákladů na vymáhání. Nový věřitel začne opět výzvou. Pokud na tuto výzvu dlužník nereaguje, končí veškeré smířčí cesty a dochází k vymáhání pohledávky soudní cestou, cestou státního donucení. (businessinfo.cz, 2017)

Dřív než dojde na soudní cestu vymáhání, jsou možnosti, které by mohly vést k uhrazení dluhu.

4.1.1 Plnění ve splátkách

Obec, která přistoupí na uhrazení dluhu ve splátkách, si je vědoma určitých rizik, které v sobě nesou v podobě okolností, které mohou splácení dluhu komplikovat nebo v konečném důsledku zcela znemožnit. Dlužníkovi, který nemůže zaplatit pohledávku v určené lhůtě, ať z jakéhokoliv důvodu, může obec nabídnout tzv. splátkový kalendář. Splátkový kalendář určuje způsob, jakým bude dluh splácen. Je třeba rozeznávat dluh již splatný tedy dospělý, který již měl být uhrazen dlužníkem a na dluh nesplatný tedy ještě před splatností tedy nedospělý. (Havlan, 2008, str. 205)

Splátkový kalendář by měl být ujednán písemně, i když právní norma umožňuje i ústně jen jako jakýsi příslib dlužníka o nápravě. Splátkový kalendář by měl být součástí původní smlouvy nebo jako dodatek ke smlouvě, popřípadě jako součást dohody o uznání dluhu, kdy dlužník uzná svůj dluh a zaváže se k úhradě celého dluhu popřípadě i s úroky podle splátkového kalendáře. Splátkový kalendář musí být předmětem dohody, tzn., že s ním musí souhlasit obě strany. Souhlasí s uvedenou částkou vyčíslenou celkem k zaplacení, s výší jednotlivými splátky a s datem, kterému bude splátka zaplácena. Některé splátkové kalendáře trvají i na způsobu zaplacení, kdy upřednostňují splátku uhradit hotově, kdy je jasný den splacení. V případě poslání splátky na účet může dojít k dohadům v případě zpoždění splátky, kdy peníze fakticky přišly na účet pozdě, ale dlužník může namítat, že on poslal splátku přes účet včas. Zde je důležité si upřesnit, k jakému dni by měla být splátka na účtu věřitele.

Dohodou o plnění ve splátkách po splatnosti dluhu přestává být dlužník v prodlení, a proto také ze zákona není povinen platit úroky z prodlení. Pokud by věřitel na placení úroků z prodlení podle původní splatnosti trval, musí tuto skutečnost dojednat přímo s dlužníkem. To se však netýká úroků již dospělých před účinností dohody, protože ty je dlužník povinen platit beze změny (Švestka et al., 2014, § 1973).

4.1.2 Postoupení pohledávky

Další z možností, jak dostat peníze ze svých pohledávek, je předat je k postoupení, tento proces upravuje §1879 až §1887 OZ. Právní úprava nenařizuje písemnou formu postoupení, ovšem pro právní jistotu je vždy lepší mít písemnou formu. Věřitel (postupitel) postoupuje pohledávku smlouvou jiné osobě (postupníkovi). Postoupením pohledávky dostává postupník také její příslušenství a práva s pohledávkou spojenou. Lze postoupit celou řadu pohledávek, lze postoupit i část jedné pohledávky nebo celý soubor pohledávek. Nelze

postoupit pohledávku, která zaniká smrtí dlužníka, nebo jejichž obsah by se postoupením změnil a dlužníkovi by přitížil.

K postoupení pohledávky netřeba souhlasu dlužníka, musí být jen bez zbytečného průtahu o změně věřitele obeznámen. (Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon občanský zákoník)

V úvahu připadá postoupit pohledávku jak za úplatu, tak bezplatně. Obec by měla postupovat pohledávku za úplatu, poněvadž pak by hospodaření s obecním majetkem bylo v rozporu se zásadou kvalitního hospodáře. (Havlan, 2008, s. 205)

4.1.3 Poměrné uspokojení pohledávky

Obec má možnost přistoupit i na poměrné uspokojení pohledávky. Takovou možnost by obec měla pečlivě posoudit. Přistoupit na poměrné uspokojení pohledávky je obec povinna jen v případě, který to upravuje zvláštní předpis, nejčastěji k takové možnosti obec nutí insolvenční zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů.

4.1.4 Prominutí dluhu

Prominutí dluhu je další možnost, jak obci částečně nebo úplně zanikne pohledávka po splatnosti. Prominutí dluhu i s jeho příslušenstvím upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů. Orgány obce, kterým pravomoc promíjení náleží ve své samostatné působnosti, jsou zastupitelstvo a rada obce. Zastupitelstvo rozhoduje o prominutí dluhu nad 20.000 Kč a rada rozhoduje do 20.000 Kč včetně. V obci, kde není zvolená rada nebo si tak zastupitelstvo nevyhradilo, náleží rozhodování o prominutí dluhu do 20.000 Kč včetně zastupitelstvu nebo starostovi. Pohledávka vzniklá z přenesené působnosti obce bude posuzována správcem daně. Správcem daně je obecní úřad. Promíjení pohledávek je součástí procesního postupu upraveného daňovým řádem č. 208/2009 Sb, a není možné, aby do tohoto procesu vstoupil jiný orgán obce, a to z důvodu porušení zásady mlčenlivosti a neveřejnosti. Na základě těchto zásad má pracovník obecního úřadu povinnost zachovávat mlčenlivost o všem, co se při daňovém řízení nebo v souvislosti s ním dozvěděl. (Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, 2006)

Nemusí být prominut celý dluh, lze prominout jen částečně. Proces prominutí lze zahájit na základě žádosti, kterou dlužník doručí na adresu obce. V žádosti jsou uvedeni účastníci, projednávaná částka a důvod žádosti popřípadě i s přílohami, jako je např. výše příjmu.

4.2 Soudní vymáhání

Pokud věřitel není úspěšný s mimosoudní cestou vymáhání, přichází na řadu cesta soudní. Věřitel jako obec by se měl nechat v soudním jednání nechat zastupovat kvalifikovaným advokátem. Je třeba poukázat i na to, že pokud bude obec v soudním řízení zastoupena advokátem a ve sporu uspěje, bude mu soudem přiznána náhrada nákladů řízení (tzv. přisudek), k jejichž uhrazení bude povinen dlužník. Finanční částka odpovídající přisudku může zejména v případě vymáhání menších pohledávek pokrýt podstatnou část nebo i veškeré náklady na právní zastoupení. Pokud věřitel vymáhá pohledávku sám pomocí interních právníků nebo vůbec bez advokáta, nárok na přisudek mu nevznikne. (epravo.cz, 2017)

Vymáhání pohledávek lze rozdělit do tří fází, kdy první fáze je tzv. Nalézací řízení. Jde o to získat exekuční titul, na základě kterého je možné přistoupit k nucenému vymáhání prostřednictvím státní moci. Druhou fází je samotný exekuční titul jako řízení vykonávací. Vedle nalézacího řízení a exekučního titulu je řízení insolvenční, kdy je řešen úpadek dlužníka a uspokojení věřitelů. Nejnovější způsob řešení sporů mezi věřitelem a dlužníkem je tzv. Mediace. Jde o to, že třetí osoba zvaná mediátor se snaží najít smírné řešení pro obě strany. (Perthen, 2015, s. 69)

4.2.1 Žaloba a nalézací řízení

Předpokladem pro zahájení řízení je žaloba, která musí splňovat náležitosti dle § 79 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „OSŘ“). Nezbytné je označení účastníků řízení, příp. jejich zástupců či zmocněnců. Všichni ti musí být v žalobě označeni tak, aby nedošlo k jejich záměně. Fyzická osoba se označí jménem, příjmením, rodným číslem, bydlištěm. Právní osobu, která se zapisuje do obchodního rejstříku, je třeba označit uvedením obchodní firmy a její právní formu a dále sídlem, jak je uvedené v obchodním rejstříku. V žalobě musí být uvedeno identifikační číslo právnické osoby. Pokud je účastníkem v řízení stát, musí být uveden jeho název (např. Česká republika) a úřad nebo orgán, který má za stát ve věci jednat. (Businessinfo.cz, 2017)

V žalobě musí být uvedeno, čeho se žalobce domáhá (žalobní petit). Ten musí být přesný, určitý a srozumitelný. Vymezení práv a povinností musí být v žalobním petitu přesně a srozumitelně specifikováno, aby po jeho převzetí do výroku rozhodnutí bylo rozhodnutí vykonatelné. Soud totiž nemůže účastníkům přiznat jiná práva a uložit jim jiné povinnosti, než jsou v žalobním petitu navrhovány. Proto musí ve svém rozhodnutí žalobní petit zcela

vyčerpat a nesmí jej s výjimkou případů uvedených v § 153 odst. 2 OSŘ ani měnit. (epravo.cz, 2017)

Žalobce musí v návrhu na zahájení řízení (v žalobě) uvést tedy takové skutečnosti, jimiž vylíčí skutek (skutkový děj) na jehož základě uplatňuje svůj nárok, který právní důvod žaloby není žalobce povinen v žalobě uvádět. Vylíčení rozhodujících skutečností slouží k vymezení předmětu řízení po skutkové stránce, a aby bylo jasné, o čem má soud rozhodovat.

Za obec podepisuje žalobu starosta. V momentě podání žaloby nastává poplatková povinnost, kterou musí být žalobcem uhrazena, pakliže tomu tak není, soud žalobce vyzve a uloží lhůtu k nápravě. Po uplynutí lhůty soud řízení zastaví. (Businessinfo.cz, 2017)

Nalézací řízení je řízení, ve kterém soud nalézá právo – dochází k závěru o tom, kdo je věřitel, kdo je dlužník, jak vysoká je dlužná částka a stanovuje, do kdy má být uhrazena. V nalézacím řízení soud věřiteli pravomocně přiznává existenci pohledávky a stanoví dlužníkovi lhůtu, do které má být dluh věřiteli uhrazen. Když dlužník neuposlechne rozhodnutí soudu a dlužnou částku do stanoveného data nezaplatí, stává se rozsudek tzv. exekucním titulem. Ten však musí být vykonatelný. (Exekutorská komora České republiky, 2017)

4.2.2 Platební rozkaz, rozsudek

Platební rozkaz je forma rozhodnutí u tzv. zkráceného řízení. Jedná se o zvláštní druh řízení, které je charakteristické právě tím, že v jiném než zkráceném řízení platební rozkaz nelze vydat.

Základním předpokladem pro úspěšné vydání platebního rozkazu je především existence nepochybných nároků. Takto může být oprávněnému vyhověno i v případě nemalých peněžních částek, důležitá je ale již zmíněná nepochybnost a zřejmost. Zkrácené řízení s sebou přináší řadu odlišností od řízení klasického. Především nedochází vůbec k jednání či dokazování. Vydání platebního rozkazu je ovšem čistě na úvaze soudu. Pokud soud platební rozkaz nevydá, nařídí ve věci jednání. (Škárová, 2014, s. 217)

Předpokladem pro zahájení řízení je žaloba. Tou se uplatňuje příslušný peněžitý nárok. Soud může platební rozkaz vydat i bez výslovné žádosti žalobce. Stejně tak může a nemusí žalobu projednat ve zkráceném řízení. V platebním rozkazu soud žalovanému uloží, aby do 15 dnů od doručení platebního rozkazu zaplatil žalobci uplatněnou pohledávku a náklady

řízení nebo aby v téže lhůtě podal odpor u soudu, který platební rozkaz vydal. Soud ovšem nemůže uložit zaplacení částky vyšší, než jaká je uplatňována v žalobě.

Doručení platebního rozkazu musí být výhradně do vlastních rukou žalovaného, náhradní doručení je v tomto případě vyloučeno. Zákon stanoví případy, kdy platební rozkaz nelze vydat, a to není-li znám pobyt žalovaného, či má-li být platební rozkaz doručen žalovanému do ciziny. Jak jsme již zmínili výše, obsahem platebního rozkazu je povinnost uložená žalovanému, která spočívá v zaplacení peněžité pohledávky a nákladů řízení.

Nicméně žalovanému je dána možnost k podání tzv. odporu. Ten má tu vlastnost, že jeho podáním se platební rozkaz ruší a dochází k nařízení jednání. Zákon sice stanoví, že odpor má být odůvodněn, nicméně i neodůvodněný odpor je způsobilý platební rozkaz zrušit. Pokud bude odpor podán pozdě, soud jej odmítne. Stejně tak jej soud odmítne, pokud byl podán někým, kdo k jeho podání není oprávněn.

Pokud je návrh podán elektronicky a je podepsán elektronickým podpisem, soud vydá elektronický platební rozkaz. (Businessinfo.cz, 2017)

Rozsudek (§152-166 OSŘ) je druh soudního rozhodnutí a rozhoduje jím pouze soud, žádná jiná instituce nemá k tomu oprávnění. Rozsudek se vyhláší po skončení jednání, veřejně a důstojně. Rozsudek soud následně vyhotoví i písemně. Písemná forma rozsudku obsahuje:

- úvodní část: obsahuje úvodní prohlášení „jménem republiky“ včetně označení „Česká republika“ jako státu, další označení Rozsudek, dále označení soudu a soudců, označení účastníků, účast dalších subjektů na řízení a označení projednávané věci,
- výrok (enunciát) jde o jádro rozsudku, v němž je uvedeno jakým způsobem se rozhodlo, zda a jaká se ukládá povinnost žalovanému, zda se žaloba zcela či zčásti zamítá, dále obsahuje i výrok o nákladech řízení či alespoň o jejich základu
- odůvodnění uvedeno čeho se žalobce domáhal, vyjádření žalovaného, které skutečnosti má soud za prokázané, jak hodnotil provedené důkazy, jak věc posoudil po právní stránce,
- poučení informace o tom, zda je přípustný opravný prostředek, v jaké lhůtě a kde lze podat, poučení o možnosti výkonu rozhodnutí,

- den a místo vyhlášení (Alena Winterová, 2011, s. 256)

Rozsudek je doručen účastníkům a po uplynutí lhůty na odvolání se tímto stává rozsudek pravomocným.

Zvláštním druhem rozsudku je rozsudek pro uznání a pro zmeškání.

Rozsudek pro zmeškání- Rozsudek pro zmeškání může soud vydat za předpokladu, že žalovaný zmešká první jednání ve věci a budou splněny další podmínky stanovené zákonem (§ 153b o.s.ř.).

Formální podmínky pro vydání rozsudku pro zmeškání jsou následující:

- žalovanému byly řádně doručeny do jeho vlastních rukou žaloba a předvolání k jednání, a to nejméně 10 dnů přede dnem, kdy se jednání mělo konat;
- žalovaný byl poučen o následcích nedostavení se na první jednání (tzn. o možnosti rozhodnout rozsudkem pro zmeškání
- žalovaný bez důvodné a včasné omluvy zmešká první jednání, které se konalo ve věci;
- žalobce na prvním jednání navrhne vydání rozsudku pro zmeškání.

Materiální podmínky pro vydání rozsudku pro zmeškání:

- absence procesní aktivity
- rozdíl mezi zpožděním a zmeškáním. Opoždění o pár minut ke stání není zmeškání, a tak není důvod vydávat rozsudek pro zmeškání
- pokud účast na jednání žalovaného byla znemožněna živelnou pohromou, neočekávanou situací, anebo pokud bylo podáno vícero žalob na žalovaného a představují tak ve svém účinku šikanózní podání a žalovaný zmešká jednání jen u jedné z nich (epravo.cz, 2017)

Rozsudek pro uznání-(§153 a OSŘ) je možné vydat v případě, kdy žalovaný v průběhu řízení uzná žalovaný nárok nebo jeho základ. Pokud by uznal jen část, může být rozhodnuto pouze tehdy, jestliže to navrhne žalobce. Nelze jej však vydat ve věcech, v nichž nelze uzavřít a schválit smír.

Pro vydání tohoto rozsudku nemusí být nařizováno soudní jednání. Lze ho použít i tehdy, pokud se v důsledku řízení má za to, že žalovaný nárok uznal. Je tedy vydán tehdy, pokud se žalovaný tedy na výzvu soudu bez vážného důvodu a včas nevyjádří, zda žalobní nárok

uznává či neuznává, nebo nedostaví se k přípravnému jednání, i když byl předvolán. (Zákon č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád, 1963)

4.2.3 Soudní výkon, exekuce

V současnosti jsou možné dva postupy pro provedení výkonu rozhodnutí.

- jednou z možností je soudní výkon rozhodnutí podle části šesté občanského soudního řádu č. 99/1963 Sb. § 251 a násl.
- druhou možností je exekuce provedená exekutorem - tzv. soukromým exekutorem podle zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), který je účinný od 1. září 2001.

Předpokladem pro podání návrhu na soudní výkon rozhodnutí nebo návrhu na exekuci je exekuční titul. Listina, která má zákonem předepsanou formu, a ve které ukládá určité osobě povinnost (vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, vykonatelný rozhodčí nález a smír, notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, rozhodnutí orgánů státní správy a územní samosprávy, včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků, vykonatelné rozhodnutí a výkaz nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení, jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny).(epravo.cz, 2017)

4.2.3.1 Soudní výkon rozhodnutí

V případě soudního výkonu rozhodnutí se jedná o klasický způsob provádění exekuce obsažené v OSŘ. Soudní výkon rozhodnutí může být nařízen jen na základě návrhu, který podá oprávněný u soudu, jestliže nesplní povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí.

V návrhu na výkon rozhodnutí musí oprávněná osoba uvést také způsob provedení výkonu rozhodnutí (tím se mimo jiné odlišuje tento výkon rozhodnutí od exekuce podle exekučního řádu - viz níže) Výkon rozhodnutí lze nařídit a provést jen způsoby uvedenými v občanském soudním řádu (§ 257 OSŘ). Jedná se o výkon rozhodnutí: - srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, prodejem movitých a nemovitých věcí, prodejem podniku, zřízením soudcovského zástavního práva na nemovitostech nebo vyklizením. Jestliže však navrhne oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který vzhledem k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny předmětu, z něhož má být uspokojení pohledávky je neúměr-

ný, může soud nařídit po vyslechnutí oprávněného, výkon rozhodnutí jiným způsobem.(Šínová, 2015, 127-129)

Po nařízení výkonu rozhodnutí se postará soud o jeho provedení. Jednotlivé úkony při provádění výkonu rozhodnutí může činit zaměstnanec soudu (vykonavatel). Vykonavatelé jsou vázáni příkazy soudce nebo vyššího soudního úředníka. V případě potřeby si vyžadují od soudce nebo vyššího soudního úředníka pokyny (§ 45 vyhlášky č. 37/1992 Sb.).

Vykonavatelé jsou oprávněni přijmout od povinného plnění, zprostředkovat vzájemné plnění oprávněného, které souvisí s výkonem rozhodnutí a v případech stanovených zákonem provádějí všechny úkony. Provádějí zejména:

- soupis movitých věcí,
- zajištění sepsaných věcí,
- vydání odebraných peněz oprávněnému nebo jejich složení u soudu,
- provedení odhadu movitých věcí menší ceny, je-li vykonavatel schopen spolehlivě posoudit cenu věcí sám,
- prodej sepsaných věcí v dražbě,
- vydání výtěžku z prodaných věcí oprávněným, popřípadě složení výtěžku u soudu,
- odebrání movitých věcí se vším co k nim patří povinnému nebo tomu, kdo je ochoten je vydat, a jejich odevzdání oprávněnému,
- vyklizení nemovitosti, vydání movitých věcí, které mají být z vyklizeného objektu odstraněny, povinnému nebo jejich odevzdání orgánu obce,
- provedení výkonu rozhodnutí o nařízení předběžného opatření

Ten, kdo provádí výkon (vykonavatel), je oprávněn, vyžaduje-li to účel výkonu rozhodnutí, učinit osobní prohlídku povinného a prohlídku bytu (sídla, místa podnikání) a jiných místností povinného a povinný má povinnost mu to umožnit.

Za návrh na nařízení výkonu rozhodnutí se vybírá soudní poplatek podle zákona č. 549/1991 Sb., který do částky 15 tisíc Kč včetně činí 300 Kč, je-li vymáháno peněžité plnění v částce vyšší než 15 tisíc Kč. 2 % z této částky, nejvýše však 50 tisíc Kč. V ostatních případech je soudní poplatek 1 000 Kč.(epravo.cz, 2017)

4.2.3.2 Exekuce

Výkon rozhodnutí může být proveden také na základě exekučního řádu, neboli zákona o exekutorech č. 120/2001 Sb. Exekutor musí být občanem ČR s plnou způsobilostí k právním úkonům, který má úplné vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě v ČR, je bezúhonný, vykonával alespoň tříletou exekutorskou praxi a složil exekutorskou zkoušku. Zkouška se provádí před Exekutorskou komorou a exekutor je jmenován ministrem spravedlnosti na návrh Komory. Exekutor je jmenován do určitého sídla okresního soudu, ve kterém má sídlo svého exekutorského úřadu. Exekutor je povinen uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti za škodu, která by mohla vzniknout v souvislosti s výkonem exekuční činnosti. (epravo.cz, 2017)

Jedna z výhod tohoto postupu je ta, že věřitel nemusí navrhnout způsob provedení výkonu rozhodnutí, jak tomu bylo u soudního výkonu. Zejména zjišťování majetku povinného může být pro oprávněného složitější při uplatňování výkonu rozhodnutí prostřednictvím soudu. Oprávněný např. může zjistit dlužníkovy bankovní účty, věci movité, osoby, proti kterým má dlužník pohledávky pouze za pomoci soudu před nařízením výkonu rozhodnutí. V případě soudního výkonu rozhodnutí musí oprávněný respektovat příslušnost soudu. V těchto ohledech je exekuce prostřednictvím soudních exekutorů pro oprávněného jednodušší.

Exekuční řízení prováděné soudními exekutory začíná dnem, kdy návrh na nařízení exekuce došel exekutorovi nebo příslušnému soudu spolu s určením exekutora. Příslušným je okresní soud, v jehož obvodu má povinný bydliště nebo sídlo. Exekuci provede exekutor, kterého v návrhu na provedení exekuce navrhne oprávněný a kterého soud svým rozhodnutím pověří provedením exekuce. Musí se však jednat o exekutora, který má sídlo v obvodu příslušného okresního soudu. Úkony exekutora se považují za úkony soudu. Místní příslušnost exekutora je určena dispozicí oprávněného. K pověření exekutora vybraného oprávněným musí dojít, soud nemá možnost rozhodovat o příslušnosti jiného exekutora. (Šínová, 2015, s. 31-35)

V návrhu na provedení exekuce musí být označen exekutor, který má být pověřen provedením exekuce, s uvedením jeho sídla. Exekutor návrh postoupí místně příslušnému soudu nebo odešle soudu. Může být návrh podán přímo u místně příslušného soudu. Návrh musí dále obsahovat jméno, příjmení a bydliště účastníků (obchodní jméno nebo název, sídlo a identifikační číslo právnické osoby), přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena a údaj o tom zda, popřípadě v jakém rozsahu povin-

ný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává. Exekučním titulem, na jehož základě se provádí exekuce, je vykonatelné rozhodnutí soudu. Pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek nebo vykonatelný rozhodčí nález, notářský zápis se svolením vykonatelnosti nebo exekutorský zápis.(businessinfo.cz, 2017)

Pokud jde o nařízení exekuce, exekutor, kterému došel návrh oprávněného na nařízení exekuce, předloží tento návrh spolu s exekučním titulem nejpozději do 15 dnů soudu a požádá ho o udělení pověření k provedení exekuce. Soud usnesením nařídí exekuci a jejím provedením pověří exekutora do 15 dnů, jestliže jsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady pro nařízení exekuce, jinak návrh zamítne. Soud nařídí exekuci, aniž by stanovil, jakým způsobem má být exekuce provedena. Exekutor je povinen provádět exekuce v pořadí, v jakém mu byla doručena usnesení o nařízení exekuce.

Co se týče provedení exekuce, exekutor poté, co mu bylo doručeno usnesení o nařízení exekuce, posoudí, jakým způsobem bude provedena. Posouzení způsobu provedení exekuce závisí zcela na exekutorovi. Exekutor vydá exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v exekučním řádu- srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, prodejem movitých a nemovitých věcí, prodejem podniku, vyklizením. Exekuce může postihnout i jinou povinnost než zaplacení peněžité částky, tj. může spočívat v odebrání věci, rozdělení společné věci, vyklizení, provedení prací a výkonů. V praxi se však vychází z toho, že soudní exekutoři se zabývají spíše vymáháním dluhů, zatímco vyklizováním bytů, vymáháním výživného apod. se zabývají soudy. Proti exekučnímu příkazu není přípustný opravný prostředek.

Odměna exekutora je stanovena na základě vyhlášky č. 330/2001 Sb. o odměně a náhradách soudního exekutora. Podle § 6 této vyhlášky činí odměna za provedení exekuce ukládající zaplacení peněžité částky 15 % do 3 miliónů Kč základu, 10 % z přebývajících částky až do 40 mil. základu, 5 % z přebývajících částky až do 50 mil. základu a 1 % z přebývajících částky až do 250 mil. základu. Částka nad 250 mil. Kč se do základu nezapočítává, odměna činí nejméně 3 tisíce Kč. V případě např. vyklizení činí odměna exekutora 10 tisíc Kč za každou vyklizenou nemovitost, stavbu, byt nebo místnost. Náklady exekuce hradí exekutorovi povinný. Od provedení exekuce upustí exekutor jen tehdy, splní-li povin-

ný dobrovolně to, co mu ukládá exekuční titul a uhradí náklady exekuce.(Šínová, 2015, s. 38-40)

4.3 Insolvenční řízení

Vymáhání pohledávky v insolvenčním řízení je zcela specifický proces, který se svým charakterem poměrně výrazným způsobem odlišuje od ostatních forem vymáhání pohledávek. Převratnou změnou při řešení úpadku dlužníka bylo přijetí zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a jeho způsobech řešení, ve znění pozdějších předpisů – insolvenční zákon, účinného od 1. ledna 2008.

Insolvenční zákon definuje 2 formy úpadku, a to platební neschopnost- platební neschopnost, resp. Insolvence, je neschopnost dlužníka dostát svým splatným závazkům. V přesnějším pojetí se platební neschopnost vztahuje na dlužníka, který má vůli platit, ale není toho schopen.

Předlužení - stav, kdy všechny dlužníkovy splatné závazky jsou vyšší než jeho majetek. Majetkem dlužníka se rozumí veškerý majetek dlužníka, nejen peněžní prostředky.(Kračálíková, 2004, s. 10)

Účastníky insolvenčního řízení jsou dlužník a věřitel uplatňující nároky v insolvenčním řízení, insolvenční soud a insolvenční správce. Insolvenční řízení je zahájeno vždy návrhem. Návrh podává dlužník nebo věřitel, který má za dlužníkem splatnou pohledávku. Věřitel by v případě insolvenčního navrhovatele měl být schopen předložit insolvenčnímu soudu důkazy k osvědčení jeho pohledávky za dlužníkem. K návrhu je věřitel povinen připojit přihlášku pohledávky. Insolvenční soud může uložit navrhovateli zálohu na náklady řízení ve výši max. 50.000Kč. Nezaplacení poplatku má za následek zastavení řízení. Po obdržení insolvenčního návrhu je insolvenční soud povinný návrh zveřejnit v insolvenčním rejstříku. Tímto okamžikem je insolvenční řízení zahájeno. Zahájení insolvenčního řízení má pro dlužníka jistá omezení. Nesmí nakládat s majetkem náležící do insolvenčního řízení, ovšem dlužník je oprávněn dál fungovat ve své běžné činnosti.

V insolvenčním řízení nejčastěji věřitelé uplatňují svoje nároky přihláškou pohledávky. Přihláška pohledávky se povinně podává na formuláři. V případě, že se jedná úpadek dlužníka řešený formou oddlužení, běží věřitelům lhůta 30 dní od rozhodnutí o úpadku na při-

hlášení svých pohledávek. V ostatních případech je insolvenční soud oprávněn v rozhodnutí o úpadku tuto lhůtu prodloužit až na 60 dní. (Fronc Chalupecká, 2012, s.135)

Pohledávky uplatňované přihláškou pohledávky jsou přezkoumávány insolvenčním správcem, tedy zda jsou uplatňované nároky důvodné či nikoliv, a zda jsou formálně správně přihlášeny. Nelze-li přihlášku pohledávky přezkoumat pro její vady nebo neúplnost, vyzve insolvenční správce věřitele, aby ji opravil nebo doplnil. Finální stanovisko ohledně přihlášené pohledávky insolvenční správce vyjadřuje na přezkumném jednání dlužníka. Pokud insolvenční správce pohledávku věřitele uzná, je tato pohledávka zjištěna a uspokojuje se v závislosti na způsobu řešení úpadku. Pokud však insolvenční správce pohledávku popře, pak je příslušným k vyřešení tohoto sporu insolvenční soud, a to buďto na základě žaloby věřitele, pokud drží nevykonatelnou pohledávku, nebo na základě žaloby insolvenčního správce, pokud věřitel disponuje pohledávkou vykonatelnou.

Kromě pohledávek uplatňovaných přihláškou pohledávky jsou však v insolvenčním řízení uspokojovány jiné nároky věřitelů. Nejčastěji se jedná o pohledávky za majetkovou podstatou nebo pohledávky věřitelů vzniklé již za trvání insolvenčního řízení nebo často pracovní právní nároky zaměstnanců dlužníka. Takové pohledávky se uplatňují pouze neformálně u insolvenčního správce, ten je povinen takovou pohledávku uspokojit kdykoliv během insolvenčního řízení. (epravo.cz, 2017)

Pokud insolvenční soud shledá, že dlužník naplňuje kritéria úpadku, rozhodne o tomto usnesením o úpadku dlužníka a v některých případech taktéž rozhodne o tom, jak se tento úpadek dlužníka bude řešit.

Konkurz- smyslem konkurzu je, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkurzu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají. Konkurs je tedy likvidačním řešením úpadku a v případě právnických osob v zásadě vede k jejich zániku.

Reorganizace- reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkového podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů. Reorganizovat lze výhradně podnik dluž-

níka. V reorganizaci se pohledávky uspokojují na základě schváleného reorganizačního plánu.

Oddlužení- představuje sanační řešení úpadku osob, které nejsou podnikateli. Základním principem oddlužení je uspokojení věřitelů alespoň ve výši 30%, pokud je dlužník schopen takového uspokojení, je způsobilý žádat insolvenční soud o osvobození od zbývající části závazků. Oddlužení lze provést Zpeněžením majetkové podstaty nebo Plněním splátkového kalendáře

Pro věřitele dlužníka, který se podrobí oddlužení, dochází tedy ke zkrácení až 70% z výše uspokojení jejich pohledávek. Pro spotřebitele však oddlužení představuje poslední způsob, jak úspěšně řešit dluhovou past. (Fronc Chalupecká, 2012, s. 185).

4.4 Dražba

Dražba je jedna z možností vymáhání pohledávek. Řídí se podle zákona o veřejných dražbách č. 26/2000 Sb. Dražba je veřejné jednání, jehož účelem je přechod vlastnického nebo jiného práva k předmětu dražby, konané na základě návrhu navrhovatele, při němž se licitátor obrací na přítomné osoby s výzvou k podávání nabídek. Nejnižší podání činí nejméně jednu polovinu odhadnuté ceny, snížit toto podání je možno jen o částku sjednanou ve smlouvě o provedení dražby. Dražba obvykle končí udělením příklepu poté, co ani po dvojí výzvě učiněné s časovým odstupem nebylo učiněno vyšší podání. (zákon o veřejných dražbách č. 26/2000 Sb.)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA MORAVSKOBUDĚJOVICKA

Město je součástí kraje Vysočina a geograficky spadá na okraj Českomoravské vrchoviny. Lze říci, že město je správně označováno za spojnicí mezi historickými městy Jihlava a Znojmo. To má za následek, že dosud trvají dohady o tom, zda Moravské Budějovice patří do Kraje Vysočina nebo do Jihomoravského kraje.

Obrázek 1 Prostorové vymezení Moravských Budějovic (mapy.cz 2017, vlastní zpracování)

K městu patří čtyři okolní obce typu prvního stupně. Jackov, Vranín, Lažínky a Vesce nebyly součástí vždycky. Všechny čtyři vesnice přistoupily k Moravským Budějovicím v roce 1980. Místní samosprávu vykonává tzv. osadní výbor.

Obrázek 2 Prostorové vymezení Moravských Budějovic včetně čtyř okolních obcí (mapy.cz 2017, vlastní zpracování)

Město je součástí mikroregionu, který byl založen 7. 3. 2000 za účelem obecní spolupráce. Sdružení si klade za cíl spolupracovat se všemi podnikateli a organizacemi, které sdílejí stejnou vizi o hospodářsky, sociálně a kulturně prosperujícím městě. Do mikroregionu spadá 24 obcí, které se aktem ustanovení mikroregionu zavázaly k vzájemné spolupráci. Patří sem: Babice, Cidlina, Častohostice, Dešov, Dědice, Hornice, Domamil, Jakubov u Moravských Budějovic, Kojatice, Komárovice, Láz, Lesná, Lesonice, Litohoř, Lukov, Martínkov, Meziříčko, Moravské Budějovice, Nimpšov, Nové syrovce, Radkovice u Budče, Vícenice u Moravských Budějovic, Zvěrkovice a Želetava.

Obrázek 3 Moravskobudějovický mikroregion včetně všech 24 členů (moravskebudějovice.cz)

Moravským Budějovicím náleží od 1. 1. 2003 statut obce s rozšířenou působností a do jeho správního obvodu patří 47 obcí.

Na základě dotačního programu EU pro programovací období 2007-2013 vznikl příhraniční projekt partnerských měst. Město navázalo přátelský vztah s rakouským městysem Kautzen a městem Pulkau.

5.1 Správa města

Výkon města náleží zastupitelstvu a radě města. Pro volební období 2014-2018 má rada 7 členů a zastupitelstvo 21 členů. V čele obce stojí starosta Vlastimil Bařinka, jeho funkce trvá již nepřetržitě 3 volební období, tedy od roku 2006. Funkci místostarosty vykonává Jan Kocáb. Vedoucím úřadu je v případě města je Jana Špačková. Rada si pro volební období 2014-2018 zřídila tyto komise: Výběrová komise (9 členů), Bytová komise (7 členů), Komise výstavby a rozvoje města (7 členů), Sociální, zdravotní a školská komise (9 členů), Komise prevence kriminality (9 členů), Pracovní skupina programu regenerace městské památkové zóny (5 členů). Zastupitelstvo si pro své potřeby zřídilo 2 výbory: Finanční výbor (7 členů), Kontrolní výbor (7 členů). Starosta ze svého titulu může zřídit zvláštní orgány města. Mezi ně patří Komise sociálně právní ochrana dětí (13 členů), Povodňová komise města MB (7 členů), Bezpečnostní rada obce (9 členů). (mbudejovice.cz)

Městský úřad je členěn na 8 odborů. Odbor kancelář starosty a školství (5 zaměstnanců), odbor finanční a obecní živnostenský úřad (13 zaměstnanců), odbor strategického rozvoje investic (9 zaměstnanců), odbor výstavby a územního plánování (8 zaměstnanců), odbor sociální (11 zaměstnanců), odbor organizační (19 zaměstnanců), odbor dopravy a silničního hospodářství (11 zaměstnanců), odbor životního prostředí (6 zaměstnanců), městská policie (9 zaměstnanců). K městské policii patří i 1 zaměstnanec tzv. asistent prevence kriminality.(mbudejovice.cz)

5.2 Hospodaření města

Největší část rozpočtových příjmových účtů tvoří daně, a poté dotace. Na výdajové straně jsou nejnákladnější sociální dávky, a to dávky na pomoc v nouzi a dávky sociální péče.

Tabulka 1 Hospodaření města v letech 2012-2016 2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování)

ROK	PŘÍJMY	FINANCOVÁNÍ	VÝDAJE
2012	127.935.483,79 Kč	- 11.918.666,46 Kč	116.016.817,33 Kč
2013	141.841.634,26 Kč	+29.674.289,41 Kč	171.515.923,67 Kč
2014	140.603.852,53 Kč	- 3.805.357,62 Kč	136.798.494,91 Kč
2015	141.047.738,38 Kč	- 4.811.545,10 Kč	136.236.193,28 Kč
2016	157.654.782,61 Kč	- 8.720.191,62 Kč	148.934.590,99 Kč

Z tabulky je zřejmé, že každý rok je hospodaření vyrovnané. Součástí rozpočtu nejsou jen příjmy a výdaje, ale i financování. V hospodaření nastávají dvě situace, a to když:

- příjmy jsou nižší než výdaje (rok 2013), je třeba ve financování sdělit, z čeho bude schodek uhrazen. V případě města se tato situace řeší přebytkem z hospodaření minulých let nebo úvěrem.
- příjmy jsou vyšší než výdaje (rok 2012, 2014, 2015, 2016), je třeba ve financování říct kam bude přebytek uložen. Zde jsou přebytky uloženy na vlastní účty obce.

5.3 Ekonomika města

Nezaměstnanost ve městě se řadí mezi ty nejméně výraznější v kraji, i když se situace od roku 2012 poměrně zlepšila, stále má město velkou nezaměstnanost v porovnání s dalšími obcemi v kraji. V roce 2012 se nezaměstnanost v Moravských Budějovicích vyšplhala téměř na 13%, v roce 2015 byla nezaměstnanost 8,4 %, to představovalo téměř 6 uchazečů na 1 volné zaměstnání. V roce 2016 se nepatrně zvýšila o 0,2%. Proti vysoké míře nezaměstnanosti se město rozhodlo vybudovat novou průmyslovou zónu, která slibuje zaměstnat až 3 tisíce lidí. Co se týče podnikání v Moravských Budějovicích, je tendence vzrůstající. Nejvýznamnější rok pro zakládání spol. s.r.o. byl rok 2014. To je dáno novelou zákona o obchodních korporacích, který nabyl účinnost k 01. 01. 2014. Základní kapitál k založení podniku již nemusí být 200.000 Kč, ale nabízí se možnost podnik založit již od symbolické 1 Kč.

Tabulka 2 Nově vznikající podnikatelské činnosti v letech 2012-2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování)

ROK	FO	PO	CELKEM
2012	127	9	136
2013	112	12	124
2014	121	55	176
2015	142	27	169
2016	128	31	159

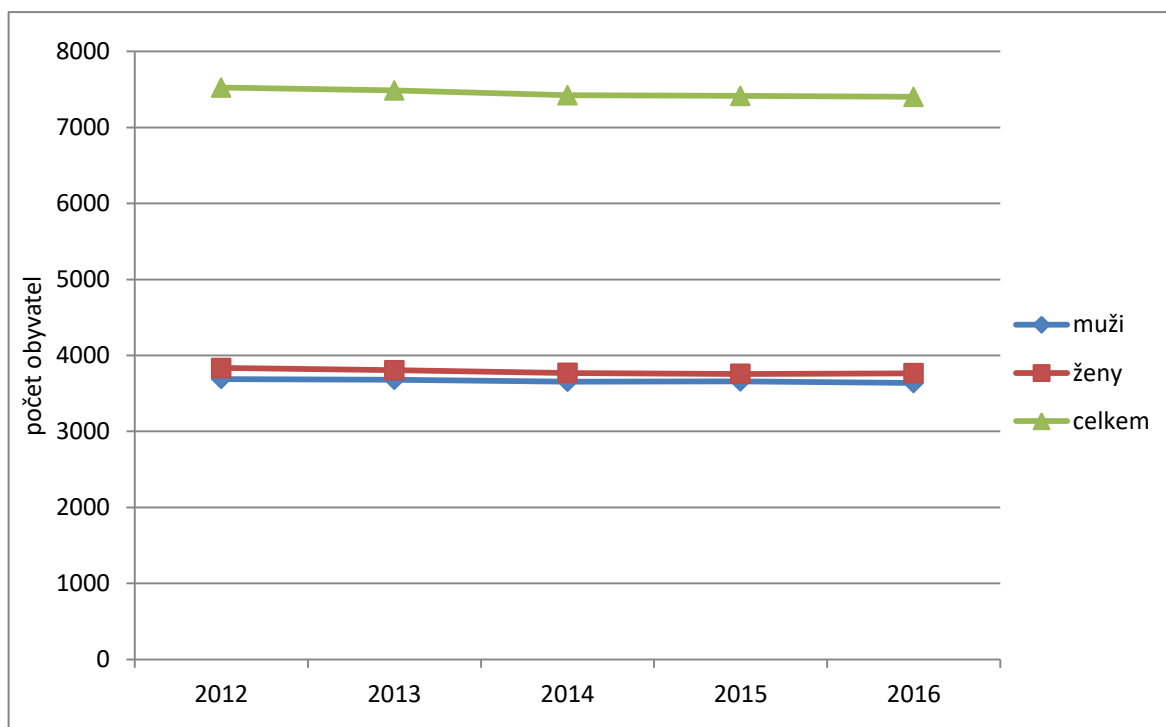
5.4 Demografie města

V závislosti na situaci kolem nezaměstnanosti obyvatelé spíše migrují za prací do větších měst, především je tomu tak u ročníků kolem roku 1980. Starší ročníky zůstávají a do zaměstnání dojíždí. Lze konstatovat, že celkový přírůstek v období let 2012-2016 je mírně klesající. Největší odliv občanů město zaznamenalo v roce 2014, což představovalo téměř 2 % z celkové populace. Naopak rok 2016 byl tím, kdy se do města přistěhovalo nejvíc obyvatel za poslední 4 roky.

Tabulka 3 Analýza migrace a přirozeného přírůstku v období let 2012-2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování)

ROK	PŘISTĚHOVANÍ	NAROZENÍ	ODSTĚHOVÁNÍ	ÚMRTÍ	CELKEM ZMĚNY	CELKEM OBYVATEL
2012	98	66	-120	-63	-19	7.524
2013	93	64	-122	-73	-38	7.486
2014	107	65	-143	-92	-63	7.424
2015	128	79	-134	-83	-10	7.419
2016	131	69	-128	-85	-13	7.402

Následující graf shrnuje demografické ukazatele z přechozí tabulky. (Tabulka 3)

Obrázek 4 Vývoj migrace a přirozeného přírůstku v MB v období let 2012-2016 v tisíci obyvatel (MěÚ MB, vlastní zpracování)

6 POHLEDÁVKY MĚSTA

Pohledávky města jsou tvořeny z:

- obchodních vztahů a vztahů občanskoprávní povahy, které zpravidla vznikají na základě uzavřené smlouvy. V tomto případě se může jednat o pohledávky např. z nájemní smlouvy nebo smlouvy o půjčce
- pohledávky vzniklé na základě uložených sankcí ve správním řízení, jako jsou pokuty za přestupky a správní delikty
- pohledávky při výkonu správních činností jsou pohledávky typu místních a správních poplatků

6.1 Evidence pohledávek

Město od roku 2012 pohledávky eviduje a spravuje programem Ginis (dále jen program) od firmy Gordic. Pohledávky jsou sdruženy do modulu Daně, dávky, pohledávky (dále jen DDP). V modulu jsou pohledávky roztrženy jednotlivě. Každý jednotlivý poplatník určité pohledávky má svoji kartu. Zde jsou evidovány předpisy plateb s datem, kdy pohledávka vznikla, a s datem její splatnosti. Pokud se dlužník s platbou zpozdí, program u této karty automaticky zobrazí nedoplatek. Je pak tedy zřejmé, kolik je u daného souboru pohledávek dlužníků. Nicméně k souhrnnému počtu nesplacených pohledávek slouží hlavně různé sestavy, které lze vygenerovat na základě zadaných parametrů. Program je propojený s insolvenčním rejstříkem a s registrem obyvatel.

Program umožňuje vymáhat pohledávky prostřednictvím své funkce „Vymáhání“. Slouží k podpoře vymáhání evidovaných pohledávek v modulu DDP a sledování stavu procesu vymáhání až po uspokojení pohledávky. Vymáhání prostřednictvím programu je složitý proces, který je podmíněn velkým množstvím administrativy, proto je také důležité před tím, než se začnou jednotlivé pohledávky zpracovávat za pomoci nadstavbového modulu vymáhání, zvolit správnou a jednotnou metodiku. To je jeden z mnoha důvodů, proč se tato funkce v procesu vymáhání pohledávek nevyužívá, a v modulu DDP se pouze sledují stavy plateb, popř. aktuální informace o bydlišti dlužníka, a vymáhání jako takové se uskutečňuje už samostatně bez asistence DDP. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Karta případu

Identifikační (PID): UF76-0005MFPN Agendové číslo: 0301 - Testovací pohledávka: Pohledávka: 00566305 Nákladové středisko: 0 - Neučeno Řádek: 0 - Neučeno

Poplatník: IC: Neučeno, IR: ROB, Kategorie pohledávky: 0 - Neučeno, Zobrazit pouze oběbené: Zobrazit pouze oběbené: Typ dokladu: 0 - Neučeno, Zobrazit pouze oběbené: Popis případu: 0 - Neučeno

Číslo sazby: 0,00 Sažba: 0,00 Počet/Sleva: 0,00 Částka celkem: 0,00 Měna: CZK Kurz: 1,000000 Částka v CZK: 0,00 Poč. spl. Pr. utr.: 0 0 - Neučeno Stav vymáhání (0): 0 - Neučeno

Předpisy: Platby: Stav: Vratky: Poukazy: Dop. údaje: Dokumenty: Penalizace: Úrok: Kontoly: Poznámky: Popl.: Hist.: Rozhodnutí: Pohyby FUC: Spisy: Opl. pol.

Parametry výpočtu

Spl. saldo Ut. saldo Včetně napojených

Stav případu

Stav k počátku	Dat. počátku	Dat. náročnosti
0,00	01.01.2015	NEPROBEHL

Historie

Předpisy	0,00
Platby	0,00
Saldo	0,00

Dluh

Dluh na případu je od: NENÍ k dnešnímu dni: 0 dní

Struktura předpisů

Částka	Typ pohybu	Typ pohybu - název
--------	------------	--------------------

Saldo

Dat. saldo	Saldo k. datu	Měna	Saldo k. datu v měně	Stav zaplacení (celk.)
23.04.2015	0,00	CZK	0,00	Zaplaceno

Požadavky na založení/změnu

Zpracované	0	Požadavky
Nezpracované	0	Požadavky

Šablona

Případ nevnikli dle šablony

Šablona

Stav případu: Podáno Zpracovatel: Lavišer Pavel, Admin 1 Odpovědná osoba: Lavišer Pavel Spisový úzel: Úřad práce Znojmo Dat. změny: 23.04.2015 Kniha: Kniha pohledávek-00566305

Obrázek 5 Karta případu v programu DDP

6.2 Struktura pohledávek

Pohledávky jsou tříděny z hlediska původu jejich vzniku na občanskoprávní a veřejnoprávní. Veřejnoprávní pohledávky jsou dále rozděleny na místní poplatky a pokuty. Pokud dluh z určitého roku není uhrazen, pořad trvá a pochopitelně se přesouvá do dalšího následujícího roku.

Občanskoprávní pohledávky jsou tvořeny nájmy a splátkami Fondu rozvoje bydlení (dále jen FRB). Město v zájmu vylepšení úrovně bydlení, životního prostředí a vzhledu města vytvořilo FRB, který slouží k poskytování půjček na zvelebení obytných budov a jejich staveb na území města. Příjmy do fondu jsou dotace ze státního rozpočtu, prostředky z rozpočtu města, příjmy ze splátek půjček a úroků, dary a případné výpomoci z prostředků sponzorů. Přírůstky stavu fondu se nestávají ziskem města a musí být ponechány fondu k dalšímu použití. Z fondu se poskytují půjčky na obnovu střechy, zřízení plynu nebo elektrického topení, dodatečná izolace domu proti spodní vodě, obnova fasády domu, zateplení obvodového pláště domu, vybudování sociálního zařízení v bytě, kde dosud není, odstavení stávajících septiků a žump. Půjčku lze poskytnout charitativní organizaci s malometrážními byty či na ubytovnu pro bezdomovce, která provádí rekonstrukci. Půjčky nelze získat opakovaně u téhož domu. Půjčka je poskytnutá žadateli, který prošel výběrovým řízením. Dohromady se zapojilo 30 lidí. FRB nabyl účinností 15. 07. 1994 obecně

závaznou vyhláškou města č. 4/1994 a zrušen byl vyhláškou v roce 2015 č.2/2015. Poslední splátky proběhly v roce 2014.

Další významnou pohledávkou z občanskoprávních pohledávek jsou nájmy. Tyto pohledávky tvoří nájmy z pozemků a nájmy bytových a nebytových prostor. Město pronajímá firmám či osobám pozemky, na kterých jsou prodejní stánky a provozují se za účelem prodeje pečiva, tabákových výrobků a novinový stánek. Dále město pronajímá pozemky, které podnikatelé využívají jako předzahrádky svých provozoven restauračních zařízení. Mezi pronájmy patří i vodní plochy nebo nájem pozemků, který je využíván na parkování malých stavebních strojů. Město prostory pronajímá na základě smlouvy. K ní je vždy připojen plánek místa, o které se v nájemní smlouvě jedná. Nájemci je k poslednímu kalendářnímu dni vystavena faktura se splatností 15 dnů od vystavení. Dalším typem pozemku, se kterým město disponuje a pronajímá, jsou orné půdy, louky a trvalý travní porost. Město jako pronajímatel vystavuje fakturu ke dni, který je oboustranně dohodnut ve smlouvě. Splátka faktury je 30 dní.

Nájmy bytových a nebytových prostor eviduje a zpracovává pro město firma MAME, s.r.o., a to na základě mandátní smlouvy. Město disponuje celkem 271 byty, z toho k 1. 1. 2017 je jich 9 neobsazených. Nárok na byt má každý na základě žádosti, kde je uvedeno o jaký byt má žadatel zájem a kolik lidí v něm bude bydlet. O přidělení bytu potom rozhoduje bytová komise, kde základním a jediným kritériem pro přidělení je místo v pořadníku, tzn. žádost, která byla podaná dříve, má přednost a přihlíží se také k velikosti bytu. Pokud je v pořadníku jeden zájemce, který uvedl, že byt bude obývat sám a jedná se např. o třípokojový byt, tak tento zájemce byt nedostane. Zájemce může 3x odmítnout byt, který je mu nabízen, a to z různých důvodů, které nemusí blíže specifikovat. Po čtvrtém odmítnutí se tento zájemce vyřazuje z evidence žadatelů o byt.

Veřejnoprávní pohledávky jsou tvořeny místními poplatky, pokutami a správními poplatky. Z místních poplatků jsou zavedeny pouze poplatky za komunální odpad, poplatky za psa a poplatek z místa.

U správních poplatků je otázka jakéhokoliv dluhu zbytečná. U správních poplatků se evidují dluhy minimální, a to vzhledem k tomu, že prvně předchází úhrada poplatku a teprve poté je správní úkon proveden. Pokud je tedy správní poplatek neuhrazen, správní úkon není proveden, je pouze nachystán a čeká na doklad o zaplacení poplatku, který byl již dříve vyměřen. Veškeré správní poplatky se hradí na pokladně městského úřadu. Na základě provedení platby dostane občan pokladní doklad dokazující platbu. S pokladním dokla-

dem se vrací zpět na požadované pracoviště, kde mu správní úkon provedou odborní zaměstnanci daného úseku.

Pokuty představují nejobjemnější část celkového dluhu. Primárně je to dáno tím, že pokuty se pohybují již ve větších částkách, jak je tomu např. u pokut za dopravu. Zde se ukládají pokuty za řízení vozidla, kde je nečitelná tabulka registrační značky nebo není vůbec, a to do výše až 10.000,-Kč. Za řízení pod vlivem alkoholu nebo pod vlivem omamných a psychotropních látek se může pokuta vyšplhat až na 50.000,-Kč a pokuta za řízení bez řidičského oprávnění až 10.000,-Kč. 50.000,-Kč je i za pokutu v případě způsobení dopravní nehody, při které bylo ublíženo jinému na zdraví. Dále byly uloženy pokuty z hlediska rychlosti. Částka za tuto pokutu se odvíjí v závislosti na míře překročení rychlosti, avšak nejvýše může být uložena pokuta 10.000,-Kč, stejně vysoká částka může být i při uložení pokuty za telefonování za jízdy.

Pokuta od komise pro projednávání přestupku (dále jen KPPP) je uložena na základě přestupku. Může se jednat o krádeže, výtržnosti, přestupky proti občanskému soužití. Každý rok za tyto přestupky dostane pokutu kolem 480 lidí.

Náhrada za odebraná zvířata je forma pokuty, kterou dostávají občané za přečin páchaný na zvířatech. V roce 2015 byl odebrán 1 kozel, který byl podvyživený, a 14 psů, o které se majitel nebyl schopen postarat, a tito psi útočili na lidi.

Poplatek za psa upravuje vyhláška města. Poplatek je vyměřen na základě bydliště, kde je majitel hlášen. Je rozdíl, zda majitel psa bydlí v rodinném domě, kde je taxa 200,-Kč za rok, nebo jestli majitel bydlí v bytě, kde je poplatek ve výši 800,-Kč. Toto opatření se zavedlo z důvodu omezení držení psů v bytech. Pokud je majitel psa v důchodu platí pouze 100,-Kč i bez ohledu na to, zda bydlí v bytě.

Poplatek za odpad je taktéž upravován vyhláškou města. Dlužná částka v roce 2016 má stoupající tendenci, a to až o téměř 38% v porovnání s rokem 2012. Jeden z důvodů je zvýšení poplatku ze 480,-Kč na osobu na 600,-Kč na osobu. Zvýšení odsouhlasilo zastupitelstvo už pro rok 2015. V dlužné částce je kromě poplatku za odpad za trvalé bydliště sečten i poplatek za odpad z rekreační nemovitosti, za držení nemovitosti, kde nikdo nemá nahlášený trvalý pobyt, a poplatek za odpad pro cizince. V těchto dalších poplatcích za odpad je mizivé procento dlužníků.

Poplatek z místa je poplatkem, kdy neuhrazením vyměřené částky k zaplacení nemá FO nebo PO oprávnění používat veřejný prostor zpravidla ke svému podnikání. Dokladem o

zaplacení místního poplatku podnikatel prokáže, že poplatek zaplatil a ve své obchodní činnosti může pokračovat. Městská policie se od roku 2015, kdy nezaplacené pohledávky vzrostly o 13,5%.

Blokové pokuty od městské policie rozdávají strážníci nejvíce za špatné parkování, za dlouhé stání na parkovišti, kde je parkování omezeno, za kouření na autobusových zastávkách, za odhození cigaretového nedopalku a za výtržnosti na veřejnosti. Pokuty od městské policie mají obecně ve městě malý význam. Jsou výchovné, dalo by se říct, pouze pro mládež, která se obává doručení doporučeného dopisu domů, v případě nezaplacení blokové pokuty. Ostatní občané vnímají udělení pokuty od strážníků jako buzeraci a nepovažují ji tedy za nutnou k zaplacení. Od roku 2012 mají neuhrazené pohledávky rostoucí tendenci. Do roku 2016 se nezaplacené pohledávky zvýšily až o 51%.

Pokuta za občanské průkazy je udělena, jestliže uběhla lhůta 30 dnů od dosažení 15 let věku dítěte a má povinnost si zažádat o občanský průkaz. Pokud je tato lhůta překročena, hrozí pokuta od městského úřadu až 10.000,-Kč. Přestupku pod stejnou pokutou se také dopouští občan, jestliže si svůj již propadlý průkaz nevymění do 15 dnů. Nejvíce se však udělují pokuty za ztrátu nebo zničení občanského průkazu v hodnotě 100,-Kč a pokuta v hodnotě 10.000,- je udělena osobě, která zničí, poškodí nebo ztratí cestovní doklad.

Pokutu až do výše 10.000,-Kč proti stavebnímu řádu dostane ten, kdo provádí drobnou stavbu a neohlásí stavebnímu úřadu terénní úpravy bez povolení nebo ohlášení nebo odstranění drobné stavby bez ohlášení. Pokutou až do výše 25.000,- je potrestán ten, kdo přes výzvu stavebního úřadu prodlužuje bez vážného důvodu dokončení stavby, a 50.000,- dostane ten, kdo provádí novou stavbu bez stavebního povolení.

Pokuty z odboru životního prostředí (dále jen ŽP) jsou hodně rozsáhlé z důvodu širokého spektra činností plynoucích z odboru životního prostředí. Pokuty mohou být z oblasti myslivosti, a to za neoprávněné lovení zvěře, rybářství a za rybolov bez povolení, vodní hospodářství a za znečišťování vodních toků. Dále z oblasti ovzduší a odpadů, kde jsou pokuty udělovány na základě znečišťování ovzduší a tvoření skládek bez povolení.

Pokuty ze živnostenského úřadu (dále jen ŽÚ) se týkají nenahlášení zahájení provozovny nebo ukončení provozovny, chybějícího označení provozovny. Dále je uložena pokuta za neoprávněné podnikání nebo za nesoučinnost při kontrole podnikání. U zahraničních podnikatelů se kontroly často setkávají s chybějící osobou mluvící českým jazykem. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Tabulka 4 Vývoj dlužných pohledávek v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

	pohle- dávka	2012	2013	2014	2015	2016
Občansko- právní	Nájem nebytových prostor	17.000	17.000	17.000	317	0
	Nájem bytů	1.047.223	685.634	361.032	87.448	65.841
	Nájem pozemků	10.519	8.188	12.685	19.376	5.438
	Splátky FRB	39.988	19.984	0	0	0
veřejno- právní	Poplatek za psa	33.779	41.234	50.843	52.529	53.895
	Poplatek za odpad	310.040	451.070	621.910	752.770	817.802
	Poplatek z místa	0	0	1.800	5.000	13.240
	Pokuta doprava	1.478.231	2.206.916	2.705.581	3.486.713	4.305.742
	Blokové pokuty MP	105.400	135.900	157.600	184.016	205.933
	Pokuta OP a CD	4.100	5.400	6.800	10.816	10.700
	Pokuty ŽP	11.000	28.000	19.000	22.000	24.000
	Pokuty stavební	66.000	72.000	68.000	70.000	71.000
	Pokuty ŽÚ	22.000	35.000	44.000	44.174	66.473
	Pokuty KPPP	266.400	270.400	276.600	168.098	199.341
	Náhrada za odebraná zvířata	0	0	0	125.848	125.848
	CELKEM		3.411.680	3.976.726	4.342.851	5.029.145

6.3 Vývoj počtu dlužníků pohledávek po splatnosti

Kapitola je věnována analýze platební morálky poplatníků. Každá pohledávka obsahuje údaje o celkových poplatnících v jednotlivých letech a údaje kolik dlužníků nezaplatilo

pohledávku vůbec nebo až po splatnosti. Z těchto údajů je pak patrné, kolik lidí platí včas a jaké procento lidí neplatí své závazky.

6.3.1 Analýza dlužníků z nájmu a půjček

Platby u nájmu nebytových prostor se hradí pravidelně v měsíčních splátkách, proto nelze jednotně určit počet nájemců, kteří zaplatili nájem po splatnosti. V roce 2015 a 2016 se podařilo dluh dostat na úroveň nula. Není to následkem vymáhání, ale odpisem pohledávek.

Tabulka 5 Počet dlužníků za pohledávku nájmu nebytových prostor v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Nájem nebytových prostor					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	3	4	3	3	3
nezaplaceno	3	3	3	0	0

Jak už bylo uvedeno výše, evidence bytů má na starosti firma MAME, s.r.o. Stejně tak tato firma pro město i dlužné pohledávky vyplývající z těchto vztahů vymáhá. Je zřejmé, že pohledávky za nájemné se vymáhají včas a systematicky, protože dluh postupně stále klesá. Obtíž je ta, že pokud nájemník nájemné neplatí, nastává ten problém, že dlužníkovi nikdo nesmí vypovědět smlouvu bez náhrady bydlení. I přesto se dluh drží pod kontrolou.

Tabulka 6 Počet dlužníků za pohledávku poplatek nájmu bytů v období let 2012-2016 (MAME, vlastní zpracování)

Nájem bytů					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	268	268	271	271	271
nezaplaceno	48	44	36	27	22

Dluh v roce 2016 je nejmenší ve sledovaném období, klesl o více jak polovinu. Celkový počet dlužníků je za pohledávku za nájemné z pozemku velmi nízký. Platební morálka nájemců je vysoká a obecně lze říci, že pokud se stane, že nájem z pozemků není uhrazen, nájemníkům stačí poslat výzva nebo složenka, a dluh se vyrovná, až na výjimky.

Tabulka 7 Počet dlužníků za pohledávku nájem pozemků v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

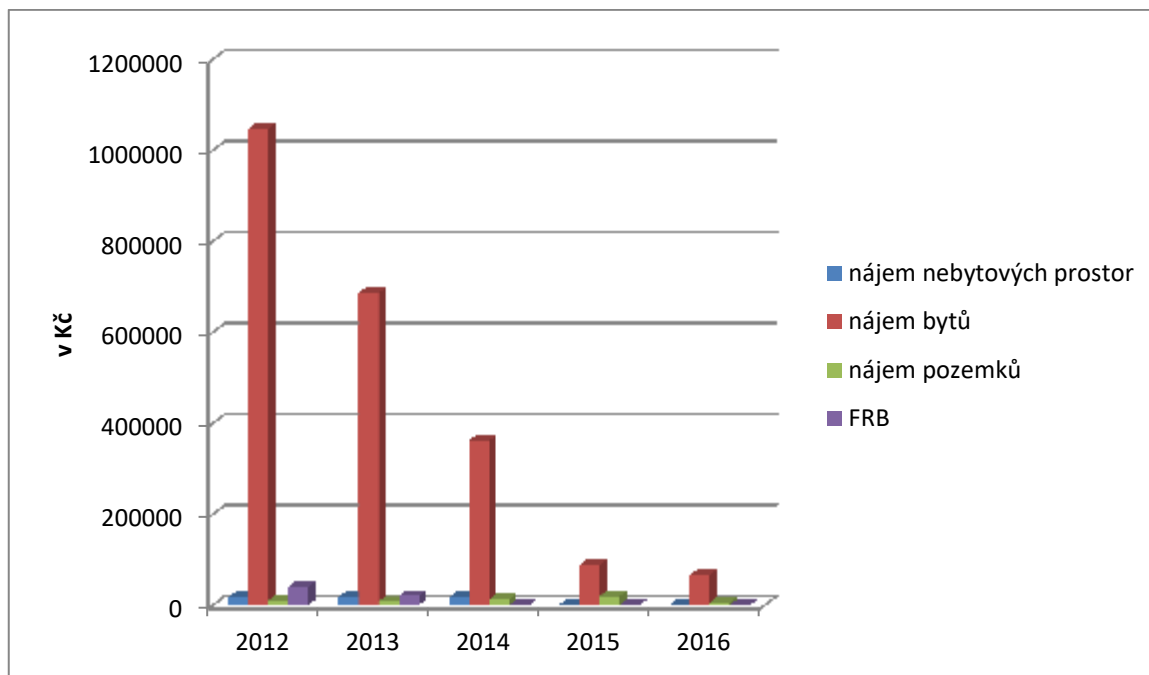
Nájem pozemků					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	69	60	54	54	53
nezaplaceno	5	4	5	10	2

I když byl FRB fakticky zrušen už v roce 2015, platby probíhaly ještě v roce 2012 a 2013, tedy pouze jen v části sledovaného období. Každý jednotlivý poplatník byl vázaný měsíční splátkou, kterou se až na výjimky podařilo předpisově hradit. U FRB se nepřístupilo k vymáhání, stačila pouze výzva k uhrazení vzniklých nedoplatků.

Tabulka 8 Počet dlužníků za splátky FRB v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Splátky FRB					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	30	21	0	0	0
nezaplaceno	7	3	0	0	0

Ze sloupcového grafu vyplývá, že největší podíl na celkových dlužích mají logicky nájem z bytů, a to ve výši 93 % z celkového dluhu z občanskoprávních pohledávek. Naopak průměrně nejmenší část dluhů pozbyl nájem z pozemku ve výši 2 % a FRB o nepatrnou část s 2,5 %. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Obrázek 6 Vývoj dluhu z nájmu a půjček v letech 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

6.3.2 Analýza dlužníků z místních poplatků

Následující tabulka zachycuje vývoj dlužníků, kteří neuhradili pohledávky po splatnosti. V některých případech byly dospělé pohledávky uhrazeny na základě výzev a urgencí z řad zaměstnanců městského úřadu, některé byly uhrazeny již z exekučního řízení a některé nejsou splaceny doposud. Tabulky jsou tvořeny pro každou pohledávku zvlášť a obsahují údaje o poplatnících a jejich statut k pohledávkám. Pokud dlužník nezaplatil pohledávku např. v roce 2012, převádí se automaticky do dalšího roku.

Poplatek za psa je souhrnně počítán i za obce Jackov, Lažinky, Vesce a Vranín patřící k Moravským Budějovicím. Vzhledem k nízkému počtu majitelů psů, který se pohybuje kolem 30 občanů, a relativně vysoké platební morálky nízkého poplatku, který se pohybuje v částce 100,-Kč za rok, je přehlednější je zařadit do statistiky k majitelům psů přímo z Moravských Budějovic. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Tabulka 9 Počet dlužníků za pohledávku poplatků za psa v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Poplatek za psa					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	492	497	495	513	526
Zaplaceno po splatnosti	89	81	63	75	100
Nezaplaceno	9	15	23	38	10

Následující tabulka je tabulka dlužníků poplatku za odpad. Ten je součtem dlužníků, kteří mají ve městě trvalý pobyt, za poplatek za rekreační objekt a poplatek za držení nemovitosti, kde nikdo nemá hlášený trvalý pobyt. Opět je to v součtu z důvodu vysoké platební morálky, protože držitelé nemovitosti a rekreace svoje pohledávky hradí řádně a včas. Jeden z důvodů je ten, že tito lidé jsou majiteli již dlouhou řadu let, takže uhrazení poplatku za odpad je pro ně automatické, tudíž samostatná tabulka by byla zbytečná. Stejně tak, jak bylo u poplatku za psy, je následující tabulka součtem i přidružujících 4 obcí. Největší počet dlužníků, a tedy i nejobjemnější část dluhu, se týká poplatku za odpad vycházejícího z trvalého bydliště. Tito lidé patří do skupiny, kdy nepovažují tento poplatek za důležitý a co víc, za mandatorní. Někteří občané poplatek neplatí z důvodu statusu nezaměstnaný, a tudíž si myslí, že je to společensky víc omluvitelné, někteří poplatek neplatí z důvodu neinformovanosti. Jedná se o to, že velká většina obyvatel má za to, že poplatek za odpad je součástí jejich nájmu, který platí ve svých bytech jak družstevních, tak obecních. Někteří jsou přesvědčeni, že i když mají trvalý pobyt nahlášený v Moravských Budějovicích, ale fakticky se v místě bydliště nezdržují, poplatek platit nemusí. Vyhláška města tuto skupinu nijak neosvobozuje, a tedy se stávají dlužníkem. Vyhláška města osvobozuje pouze děti do 1 roku věku, občany nad 80 let věku, občany, kteří se dlouhodobě zdržují v zahraničí např. z pracovního důvodu, a děti, které jsou umístěny do dětského domova do 3 let věku dítěte, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a nezaopatřené děti, které jsou umístěny do domova pro osoby se zdravotním postižením. Poslední skupinou je ta, která ví, že poplatek platit musí, ale jednoduše ho platit nechce z důvodu velmi nízké platební morálky. Tato skupina má narůstající dluh, protože jejich neochota trvá delší dobu.

V roce 2015 bylo přes 7% všech lidí, kteří poplatek nezaplatili vůbec, a zároveň nejvíce lidí zaplatilo odpady po splatnosti, což představuje 8%. Splatnost pohledávky je pro ty, kteří chtějí zaplatit poplatek od roku 2015 ve výši 600 Kč najednou a nechtějí si poplatek

rozložit na 2 splátky, do 31.03, a pro ty, kteří chtějí poplatek rozložit na 2 části, je splatnost 1/2 poplatku do 31.03 a 2/2 poplatku musí být uhrazená do 30.06.

Tabulka 10 Počet dlužníků za pohledávku poplatků za odpad v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

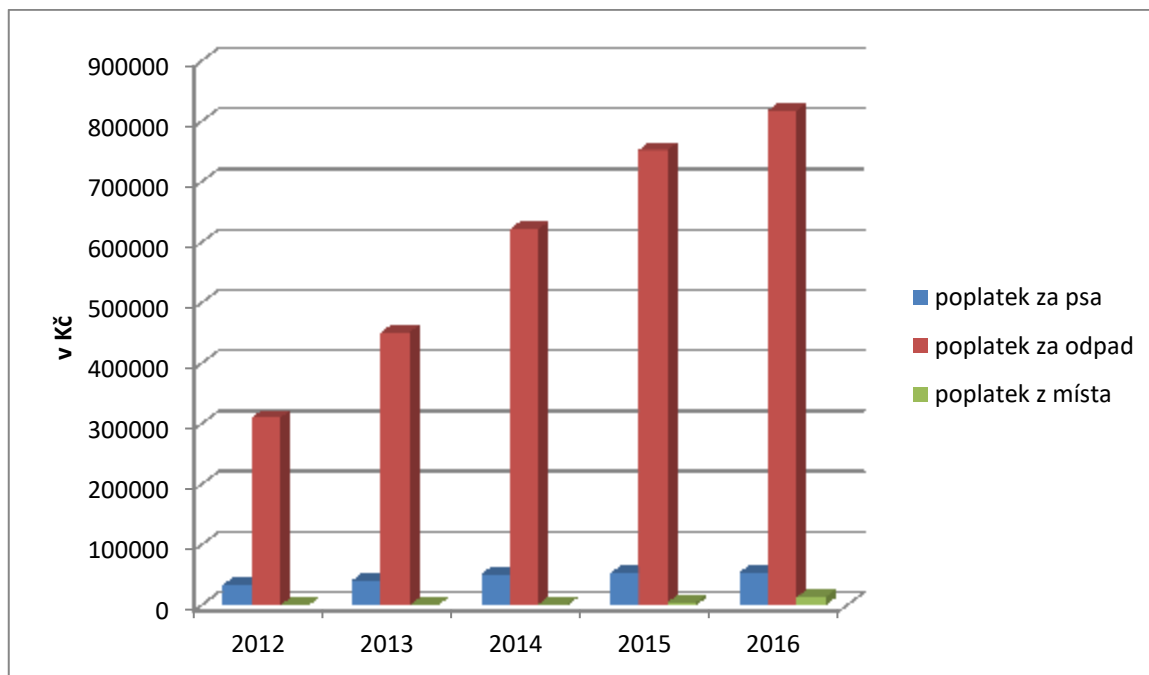
Poplatek za odpad					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	7.622	7.584	7.672	7.809	7.792
Zaplaceno po splatnosti	502	476	443	630	531
nezaplaceno	280	326	428	557	507

Další tabulka ukazuje vývoj dlužníků za poplatků z místa. Rok 2012 a 2013 je bez jakéhokoliv dluhu, ovšem od roku 2014 začíná mít dlužná částka narůstající tendenci a

Tabulka 11 Počet dlužníků za pohledávku poplatků z místa v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Poplatek z místa					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet poplatníků	7.622	7.584	7.672	7.809	7.792
Zaplaceno po splatnosti	502	476	443	630	531
nezaplaceno	280	326	428	557	507

Následující graf zachycuje vývoj dluhu z místních poplatků za posledních 5 let. Z grafu je zřejmé, že ve všech sledovaných letech má poplatek za odpad nejvyšší dluh. Pochopitelně proto, že poplatek za odpad jsou až na výjimky povinni platit všichni. To na rozdíl od poplatku za psy, který platí pouze ten, kdo psa vlastní a poplatku z místa, který si zaplatí ten, kdo pro své účely potřebuje využít obecní místo. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Obrázek 7 Vývoj dluhu místních poplatků v letech 2012-2016

6.3.3 Analýza dlužníků za pokuty

Pokuty představují nejobjemnější část dluhů. Následující tabulka nezachycuje zaplacení pokuty po splatnosti, jak tomu bylo u místních poplatků, nýbrž každá pokuta je udělena na základě šetření nebo správního řízení, která má individuální lhůtu splatnosti. Znamená to, že žádný právní akt plošně nenařizuje den splatnosti.

Analýza pokut po splatnosti udělených na základě dopravního řízení je včetně nákladů na správní řízení a pokuty za objektivní odpovědnost provozovatele. Zde platí to stejné, co u místních poplatků. Pokud je pokuta, která byla udělena v roce 2012 a je doposud neuhrazena, přesouvá se do dalšího následujícího roku. Rok 2016 vygradoval, jak udělenými pokutami, tak nezaplacenými i zaplacenými. V poměru rok 2016 znamená, že každá druhá pokuta, která byla udělena, nebyla zaplacená, ale i téměř každá druhá byla zaplacená.

Tabulka 12 Počet dlužníků za dopravní pokuty udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty – doprava					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	24	56	56	58	154
	2012	2013	2014	2015	2016
Nezaplacené pokuty	21	52	46	43	76
Zaplacené/splátkování	3	4	10	15	78

Osoba, která dostane pokutu od KPPP, zpravidla tuto pokutu nezaplatí a zpravidla tato osoba figuruje i v dalších pokutách, třeba i opakovaně. Je zde vysoká míra zadluženosti. Standardně jsou pokuty KPPP v tabulce sečteny i s náklady v řízení. Pokuty, které jsou zaplacené, jsou zaplacené na základě již samotného vymáhání.

Tabulka 13 Počet dlužníků za pokuty uložené komisí pro projednávání přestupku udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty – KPPP					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	11	9	9	16	14
Nezaplacené pokuty	10	8	13	18	12
Zaplacené/splátkování	1	1	4	2	2

Obecně lze konstatovat, že pokuty ze stavebního úřadu se ukládají jen velmi málo. Jeden z důvodů je to, že lidé, kteří se pouštějí do stavby nových objektů, jsou vesměs v tomhle směru uvědomělí a nemají potřebu překračovat zákon. Ze schématu je zřejmé, že od roku 2012-2015 je pouze vždy jedna pokuta nezaplacená. To je následek nezaplacené pokuty v roce 2012, která nebyla splacena, a na urgence pokutovaný nebral zřetel, proto se tato jedna pokuta objevuje až do roku 2015, kdy byla exekučně vymožená. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Tabulka 14 Počet dlužníků za pokuty ze stavebního úřadu udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty ze stavebního úřadu					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	5	4	4	5	3
Nezaplacené pokuty	1	1	1	1	0
Zaplacené/splátkování	4	3	3	4	3

Podnikatelé, kteří dostanou pokutu, jsou výsledkem kontrolního procesu z řad odborných zaměstnanců živnostenského oddělení. V tomto případě jsou to ty pokuty, které jsou v tomtéž roce uděleny i částečně zaplacený, ale zbytek dluhu se přesouvá stále do dalších následujících let. Podnikatelé, kteří často dostávají pokutu za neoprávněné podnikání či jiný prohřešek, jsou podnikatelé pocházející z tuzemska. Na rozdíl od zahraničních podnikatelů, kteří se snaží mít, až na některé drobnosti, veškeré formality v pořádku. Pokuty v menších částkách např. 200,-Kč, jsou téměř hned uhrazeny. Problém nastává u větších pokut, a to u právnických osob.

Tabulka 15 Počet dlužníků za pokuty ze živnostenského úřadu udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty ze živnostenského úřadu					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	5	4	5	7	5
Nezaplacené pokuty	4	1	1	2	3
Zaplacené/splátkování	1	3	4	5	2

Zaplacené pokuty od městských strážníků v roce 2015 převýšily ty nezaplacené, což představuje téměř 67 %. Jinak v předchozích letech a v roce 2016 je tomu naopak, nezaplacené pohledávky převyšují ty zaplacené. Rok 2015 byl i rokem, kdy pokutu dostalo nejméně lidí, a to pro vyšší platební morálku pokutovaných občanů. Důvod, proč v roce 2015 byla vzrůstající tendence dlužníků přerušena, byl ten, že se souhrnně vystavoval exekuční titul.

Tabulka16 Počet dlužníků za pokuty od městské policie udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty od městské policie					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	164	126	117	104	112
Nezaplacené pokuty	100	83	73	40	65
Zaplacené/splátkování	64	43	44	64	47

Pokuty udělené z odboru životního prostředí jsou dalším příkladem, že nezaplacené pohledávky se přesouvají do dalšího následujícího roku. Ačkoliv odbor životního prostředí patří mezi ty instituce, které pokuty často nerozdávají, dlužná částka se v posledním sledovaném roce vyšplhala na částku 24.000,- Kč. V roce 2014 nikdo nedostal pokutu. Celkový dluh se v roce 2014 snížil o 9.000,-Kč v porovnání s rokem 2013 tedy o 67 %. Tento výkyv nebyl dán rozsáhlým procesem vymáhání, ale odpisem pohledávek.

Tabulka17 Počet dlužníků za pokuty od životního prostředí udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty od životního prostředí					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	1	3	0	1	3
Nezaplacené pokuty	1	3	0	1	2
Zaplacené/splátkování	0	0	0	0	1

Pokuty za OP a CD taky nebývají úplně časté ve srovnání s jinými, proto zadluženost v porovnání s jinými pokutami je nejmenší. Rok 2012 byl jediným rokem, kdy zaplacené pokuty převýšily ty nezaplacené, a to o 30 %. Ti, kteří zaplatili, zaplatili celou částku a nikdo si nezřizoval splátkový kalendář. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Tabulka18 Počet dlužníků za pokuty OP a CD v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

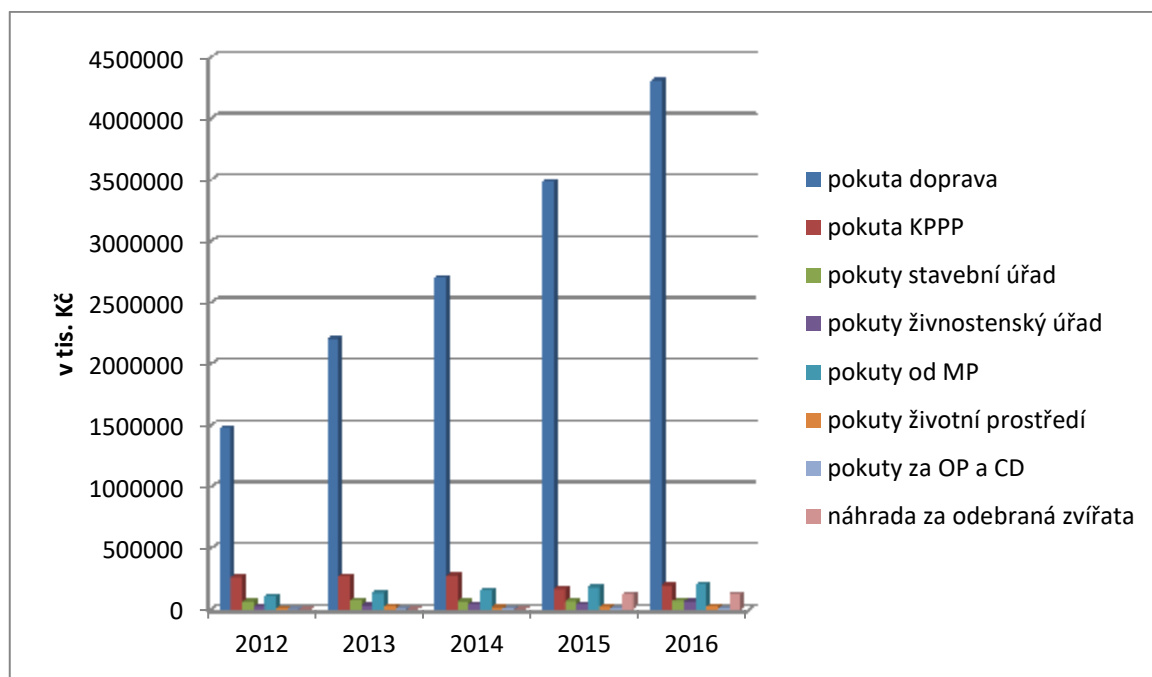
Pokuty za OP a CD					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	6	5	7	12	0
Nezaplacené pokuty	1	4	4	7	0
Zaplacené/splátkování	5	1	3	5	0

Poslední pohledávka z pokut je náhrada za odebraná zvířata. V roce 2013-2014 nikdo pokutu nedostal, proto je v celkovém dluhu za tuto pokutu 0,-Kč. Ovšem v roce 2014 dostali pokutu pouze 2 lidi, kteří v roce 2016 pokutu ještě nezaplátili. Aktuálně si ale oba tyto pokutovaní v roce 2017 přišli dohodnout splátkový kalendář na základě exekučního titulu a měsíčně splácejí svůj dluh, který není navýšen o úroky či jiné příslušenství.

Tabulka19 Počet dlužníků za náhradu odebraného zvířete udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

Pokuty náhrada za odebraná zvířata					
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkový počet pokut	0	0	0	2	2
Nezaplacené pokuty	0	0	0	2	2
Zaplacené/splátkování	0	0	0	0	0

Graf, který představuje míru zadluženosti u jednotlivých pokut, ukazuje, že pokuty za dopravu superiorně převyšují ostatní udělené pokuty. Dluh za pokuty v dopravě je tak vysoký, protože rok 2012 již vystupoval s dlužnou částkou přes jeden milion korun a tato částka narůstala. V poměru již vzniklých pokut a uhrazením splatných pohledávek je logické, že dluh za pokuty u dopravy narůstají. (Interní zdroje Městského úřadu Moravské Budějovice, 2017)

Obrázek 8 Vývoj dluhu na pokutách udělené v letech 2012-2016

7 PROCES VYMÁHÁNÍ

Pokud město započne proces vymáhání, je potřeba rozlišit, zda se bude vymáhat pohledávka občanskoprávní nebo pohledávka veřejnoprávní. Nelze uplatnit stejný postup, protože pro vymáhání každé dospělé pohledávky vzniklé z jiného titulu platí jiná právní úprava.

7.1 Vymáhání občanskoprávních pohledávek

Vymáhání těchto pohledávek se provádí dle zákona č.120/2001 Sb. (dále jen exekuční řád) Ve sledovaném období se vymáhaly pohledávky: nájem pozemku k parkování, nájem reklamních ploch a odvoz na záchytnou stanici. Za tyto pohledávky účetní oddělení vystaví fakturu, kde je jasně a zřetelně označen poskytovatel služeb jako město a spotřebitel jako klient. Na faktuře je uvedena částka bez DPH i s DPH a cena celkem. Fakturu může zaplatit nájemník na pokladně na MěÚ, v případě, že si zvolí poplatník možnost uhradit fakturu převodem přes účet, je na faktuře i pro tyto případy vyznačeno i číslo účtu. Tato faktura se všemi náležitostmi, která má splatnost 15 dnů, se odesílá poplatníkovi doporučeně. Po uplynutí splatnosti faktury, může účetní vytvořit předávací protokol a předat příslušnému zaměstnanci k vymáhání.

Po předání celého spisu pověřený zaměstnanec k vymáhání pohledávek zkontroluje případné platby. Pokud je v kartě dlužníka platba připsána, celá věc končí a spis se pouze založí, i když je faktura zaplacená po splatnosti. V opačném případě tento referent finančního oddělení, který má na starosti vymáhání, odešle doporučeně dlužníkovi upozornění na nedoplatek u dané pohledávky. V upozornění je uvedeno, že pokud se dlužná částka nezaplatí do dalších 15 dnů, dojde k navýšení částky o exekuční náklady. Po odeslaném upozornění, kde je uvedena možnost navýšení částky, téměř 28 % dlužníků má zájem dluh splatit nebo se aktivně zapojuje do možností, jak dluh uhradit co nejdříve. Pokud není od dlužníka zpětná vazba po uplynutí lhůty 15 dnů od odeslání upozornění na nedoplatek, referent přednese návrh radě o předání celé věci advokátní kanceláři JUDr. Stanislav Juránek, se kterou má město smlouvu. Předáním celým spisem proces vymáhání pro referenta končí.

JUDr. Juránek na základě převzatého spisu rozesílá dlužníkovi včetně jejich ručitelů předžalobní výzvu ve smyslu § 142a občanského soudního řádu nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení. Předžalobní výzva má za úkol ještě jednou a naposled vyzvat dlužníka k dobrovolnému zaplacení pod hrozbou soudního vymáhání a s ním spojených nemalých nákladů. Pro následující soudní řízení je předžalobní výzva doručována

tak, aby bylo prokázáno její doručení. Doručuje se doporučeně s dodejkou na poslední známou adresu, popř. datovou schránkou. Ve fázi, kdy se chystá spis k předání soudu a je kouspen 1.000,-Kč kolek, začíná soudní řízení. Soud vydá platební rozkaz s výzvou o vyjádření, zda žalovaný uplatněný nárok uznává či nikoliv, který je doručen žalovanému a advokátní kanceláři, která vyrozumí město o postupu vymáhání. V platebním rozkazu soud žalovanému uloží, aby do 30 dnů ode dne doručení platebního rozkazu zaplatil žalobci uplatněnou pohledávku a náklady řízení, nebo aby ve stejné lhůtě podal proti platebnímu rozkazu odpor u soudu, který platební rozkaz vydal. Pokud se tak nestane, má platební rozkaz účinky pravomocného rozsudku a je tedy způsobilým podkladem pro podání návrhu na nařízení exekuce. V případě, že se žalovaný v uvedené lhůtě nevyjádří soudu, je případ předán Exekutorskému úřadu v Třebíči soudnímu exekutorovi JUDr. Ivaně Kozákové. Soudní exekutor vystaví vyrozumění o zahájení exekuce, a po zapsání exekuce do rejstříku zahájených exekucí soudní exekutor vydá exekuční příkaz. Exekuční příkaz je dán buď na mzdu, na účet, na nemovitost či movitost nebo i na sociální dávky. Exekuce může být uvalena na dávky plynoucí z nemocenské, z peněžité pomoci v mateřství. Nevyhnu se tomu i dávky v podpoře nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci, přičemž musí z dávek zůstat nezabavitelné částka 6.154,67,-Kč a nezabavitelná částka na vyživovanou osobu v částce 1.538,67,-Kč. Pokud je dlužníková částka menší než je uvedené minimum či součet minima, exekuce se neprovádí. (zákon č.120/2001 Sb. Exekuční řád, 2001)

7.1.1 Vymožené občanskoprávní pohledávky

V roce 2012 se vymáhalo jen omezeně, protože část roku nebyla pozice personálně neobsazená. Zpětně se vymáhaly pohledávky v následujících letech. Dohromady bylo předáno k soudnímu exekutorovi 21 dlužníků. Občanskoprávní pohledávky se v roce 2012 nevymáhaly vůbec. Obecně občanskoprávních pohledávek k vymáhání není příliš, proto nenastal problém při zpětném vymáhání.

Tabulka20 Počet dlužníků předaných k exekuci a vymožená částka v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

	2012	2013	2014	2015	2016
Odvoz na záchytnou stanici		Celkem bylo předáno k exekuci 5 lidí, z toho 2 dlužníci splatili svůj dluh v roce 2015	Celkem bylo předáno k exekuci 3 lidí, z toho 2 zaplatili v roce 2017 a 1 dlužník nesplatil celou částku doposud.	Za odvoz na záchytnou stanici nebyl nikdo předán k exekuci	Celkem bylo předáno k exekuci 3 lidí, z toho jednomu se dluh strhává postupně a 2 nezaplatili vůbec.
Nájem pozemku k parkování		K exekuci bylo předáno 2 dlužníci a oba zaplatili v tomtéž roce celou pohledávku	K exekuci bylo předán 1 dlužník a dluh zaplatil v roce 2015 celou pohledávku	K exekuci byl předán 1 dlužník a dluh se mu strhává postupně.	K exekuci byl předán 1 dlužník. Nic se mu nestrhává a nic nezaplatil.
Nájem z reklamních ploch		K exekuci byl podán 1 dlužník. Duh byl zaplacen v roce 2014.	K exekuci byl podán 1 dlužník. Duh byl zaplacen ve stejném roce.	K exekuci byli podáni 2 dlužníci. Duh byl zaplacen oběma v roce 2016	K exekuci byl podán 1 dlužník. Duh byl zaplacen ve stejném roce.
CELKEM		Předáno 8 dlužníků a dohromady vytvořena částka 6.969,-Kč	Předáno 5 dlužníků a dohromady vytvořena částka 4.359,-Kč	Předáno 3 dlužníci a dohromady připsaná částka k 31.06.2017 1.831,-Kč	Předáno 5 dlužníků a dohromady vytvořena částka 16.735-

7.2 Vymáhání veřejnoprávních pohledávek

U obce způsob vymáhání pohledávek stanoví v zásadě dva předpisy. Primárně jde o pohledávky, které vznikly v přenesené samosprávě, typicky pohledávky z daní

a poplatků (tzn. poplatky z odpadů, ze psů, zábory veřejných prostranství a potom daňové pohledávky ve formě typicky pohledávek z různých přestupkových řízení, pokut, které v nich byly uloženy, také pokuty dopravní). Tyto pohledávky jsou vymáhány podle zákona č.280/2009 Sb. (dále jen daňový řád). Obce mohou postupovat u těchto pohledávek pouze dvěma cestami, a to buď prostřednictvím soudního exekutora, tak, jak tomu bylo u pohledávek občanskoprávních, nebo využijí druhou cestu, a to že sami povedou daňovou exekuci podle daňového řádu. Město si veřejnoprávní pohledávky vymáhá samo.

Před zahájením procesu vymáhání je zapotřebí exekučního titulu, který je vykonatelný a pravomocný. Právní moc spočívá v závaznosti a nezměnitelnosti titulu. Aby bylo nabyto právní moci, musí být splněny 2 podmínky, a to: doručení titulu dlužníkovi a titul nesmí být napadnutý odvoláním. Vykonatelnost rozhodnutí je vlastnost rozsudku, které spočívá v možnosti vynutit uloženou povinnost i proti vůli povinného. Rozsudek je vykonatelný, jakmile uplyne lhůta k plnění. Lhůta k plnění běží od právní moci rozsudku.

Exekuční titul je u každého odboru městského úřadu jiný. Exekuční titul z odboru dopravy je příkaz nebo rozhodnutí, zatímco u poplatku za odpad je to platební výměr a u městské policie je to sdělení. Příslušní zaměstnanci v případě nedoplatku rozešlou dlužníkům výše uvedené tituly zpravidla s 15 denní lhůtou. Pokud nedojde k platbě dluhu, předává se takto exekuční titul referentovi, který započne samotnou činnost vymáhání.

Referent začne opět s upozorněním na nedoplatek a opět má dlužník 15 dní na zaplacení. Téměř pokaždé se dá spolehnout na to, že pokud dlužník nezplatí dluh už při odeslání platebního výměru či sdělení, nezplatí ani po doručení výzvy odeslané referentem. Nastává tedy okamžik zdlouhavého zjišťování informací o dlužníkovi a o jeho příjmech.

Pokud v exekučním titulu není uvedeno rodné číslo dlužníka, a to např. u příkazu z odboru dopravy nebývá, je potřeba požádat o součinnost třetích osob. Žádá se o:

- součinnost zdravotní pojišťovny - posláním součinnosti na zdravotní pojišťovnu se zjistí informace o případném zaměstnavateli dlužníka tím, že zdravotní pojišťovna na součinnost odpoví během týdne jmenovitým seznamem, kdo platí zdravotní pojištění.
- součinnost bankovních institucí – pokud je rodné číslo již z exekuční titulu znám, žádá se rovnou o součinnost banku. Žádá se z důvodu zjištění finanční situace dlužníka. Banky mají ze zákona povinnost poskytovat informace správci daně. Po-

vinnost jim ukládá daňový řád § 57. Banky na součinnost odpoví stavem účtů a pohybem finančních prostředků dlužníka.

- součinnost úřadu práce – úřad práce se kontaktuje z toho důvodu, kdyby byl dlužník nezaměstnaný, je veden na úřadě práce a pobírá dávky, potom je možnost vydat exekuci na sociální dávky.
- součinnost na věznice – zjišťuje se, jestli dlužník, který je odsouzen, je pracovně zařazen a jaké má příjmy. (zákon č.280/2009 Sb. daňový řád, 2009).

Město žádá o součinnost pouze s výše uvedenými, ale je možné požádat o součinnost i telefonní operátory, vydavatelé periodického tisku a provozovatelé poštovních služeb.

Daňovou exekuci lze provést několika způsoby.

- srážky ze mzdy - jestliže se zjistí zaměstnavatel, může referent vydat rovnou exekuční příkaz včetně navýšení o náklady. Provádí se srážkou ze mzdy a z jiných odměn za vykonanou práci do výše částky uvedené v exekučním příkazu. Patří k nejčastějšímu způsobu provádění daňové exekuce. Posláním exekučního příkazu zaměstnavateli a zaměstnanci, se zaměstnavatel ještě obesílá s vyrozuměním o nabytí právní moci exekučního příkazu. Jestliže se peníze nestrhávají a nedochází k plnění, referent kontaktuje zaměstnavatele. Pokud se stane, že peníze od zaměstnavatele nechodí, a je zřejmé, že zaměstnanec tam pořád pracuje, vystaví referent předžalobní výzvu, a je oprávněn zaměstnavateli uložit pokutu do 50.000,-Kč.
- příkázáním pohledávek z účtu u poskytovatele platebních služeb – druhý nejčastější způsob daňové exekuce. Poskytovatel platebních služeb má povinnost provádět srážky z finančních prostředků uložených na účtu majitele účtu jako dlužníka. Posláním součinnosti na banku je vyjádření, zda dlužník má účet či nemá. Pokud má, pošle banka přehled finančních instrumentů klienta. Je zřejmé, že v případě existujícího účtu, pošle referent exekuční příkaz na účet. Vždy platí, že prvně posílá exekuční příkaz bance a až poté dlužníkovi. Předchází se tomu, aby dlužník nevybral peníze z účtu dříve, než banka zadá příkaz ke strhávání prostředků.
- exekuce na dávky – v případě, že je dlužník evidovaný na úřadě práce a pobírá dávky nebo je vyplácen dávkami z OSSZ vystaví referent exekuční příkaz na tyto dávky.

Když se referentovi nepodaří zjistit o dlužníkovi nic prostřednictvím součinnosti nebo svých vlastních sil. Není výjimkou, že referent zjišťuje o dlužníkovi různé informace

přes sociální sítě, tehdy musí referent vytvořit přednes do rady města, která návrh odsouhlasí. Po vytvoření exekučního návrhu, který podepíše starosta města nebo pověřený pracovník, odesílá se návrh Exekutorskému úřadu v Třebíči JUDr. Ivaně Kozákové. Průběh je potom stejný jako u občanskoprávních pohledávek. (Interní záznamy města Moravské Budějovice, 2017)

7.2.1 Vymožené veřejnoprávní pohledávky.

Tabulka21 Počet dlužníků předaných k exekuci a vymožená částka v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)

	2012	2013	2014	2015	2016
Poplatek za psa	0	0	0	Vydány 2 exekuční příkazy a neevidována žádná platba.	0
Poplatek za odpad	Vydáno 352 exekučních příkazů a evidováno 157 plateb	Vydáno 287 exekučních příkazů a evidováno 98 plateb	Vydáno 305 exekučních příkazů a evidováno 169 plateb	Vydáno 268 exekučních příkazů a evidováno 160 plateb	Vydáno 249 exekučních příkazů a evidováno 147 plateb
Poplatek z místa	Vydán 1 exekuční příkaz a evidovány 2 platby	Vydán 1 exekuční příkaz a žádná platba neevidována	Vydáno 2 exekuční příkazy a evidována 1 platba	Vydáno 2 exekuční příkazy a evidováno 2 platby	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována není žádná platba
Pokuta doprava	Vydáno 75 exekučních příkazů a evidováno 24 plateb	Vydáno 89 exekučních příkazů a evidováno 32 plateb	Vydáno 64 exekučních příkazů a evidováno 27 plateb	Vydáno 90 exekučních příkazů a evidováno 36 plateb	Vydáno 78 exekučních příkazů a evidováno 26 plateb

Tabulka22Pokračování

	2012	2013	2014	2015	2016
--	------	------	------	------	------

Bloková pokuta MP	Vydáno 27 exekučních příkazů a evidováno 12 plateb	Vydáno 18 exekučních příkazů a evidováno 16 plateb	Vydáno 19 exekučních příkazů a evidováno 10 plateb	Vydáno 32 exekučních příkazů a evidováno 16 plateb	Vydáno 22 exekučních příkazů a evidováno 19 plateb
Pokuty za OP a CD	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba	0	Vydány 3 exekuční příkazy a evidována 1 platba	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba
Pokuty ŽP	0	Vydán 1 exekuční příkaz a žádná platba neevidována	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba	Vydány 2 exekuční příkazy a evidovány 2 platby	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba
Pokuty stavební	0	0	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba	Vydán 1 exekuční příkaz a evidována 1 platba	0
Pokuty ŽÚ	Vydány 2 exekuční příkazy a evidovány 2 platby	Vydán 1 exekuční příkaz a žádná platba neevidovaná	Vydány 2 exekuční příkazy a evidována 1 platba	Vydány 2 exekuční příkazy a evidovány 2 platby	Vydán 1 exekuční příkaz a evidovaná 1 platba
Pokuty KPPP	Vydáno 5 exekučních příkazů a evidovány 2 platby	Vydáno 12 exekučních příkazů a evidováno 5 plateb	Vydáno 10 exekučních příkazů a evidováno 8 plateb	Vydáno 6 exekučních příkazů a evidováno 5 plateb	Vydány 4 exekuční příkazy a evidovány 4 platby
Náhrada za odebraná zvířata	0	0	0	0	0

Tabulka 23 Pokračování

	2012	2013	2014	2015	2016
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

CELKEM	Vydáno 463 exekučních příkazů a vymoženo 48.700,-Kč	Vydáno 409 exekučních příkazů a vymoženo 39.400,-Kč	Vydáno 407 exekučních příkazů a vymoženo 58.700,-Kč	Vydáno 406 exekučních příkazů a vymoženo 61.300,-Kč	Vydáno 357 exekučních příkazů a vymoženo 49.500,-Kč
---------------	---	---	---	---	---

Z tabulky (21) vyplývá, že výsledky vymožených pohledávek od dlužníků nejsou velké, jsou řádově v desítkách tisíc korun v porovnání s dluhy u jednotlivých pohledávek. Je tedy zřejmé, že náklady vložené na kroky směřující k vymáhání jsou nerentabilní. Náklady úkonů spojené s vymáháním nejsou jen mzdy zaměstnanců, lze do nich počítat i kancelářský materiál, náklady na poštu při posílání výzev a obsílek povětšinou vždy doporučeně s dodejkou, který stojí kolem 50,- korun.

8 VLASTNÍ NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ SYSTÉMU VE VYMÁHÁNÍ

Město Moravské Budějovice se s otázkou vymáhání dospělých pohledávek od roku 2012 zabývá, dalo by se říct, střídavě. Ačkoliv je vymáhání pohledávek způsob, jak naplnit rozpočet, personální zajištění buď chybí jako v části roku 2012 a spoléhá se na dobu promlčení, která není uplynulá, nebo personální zajištění obsazené je, ale na tohoto zaměstnance se převádí jiné pracovní činnosti, které nejsou zatím opět personálně zajištěné. Přibírat nové zaměstnance je nerentabilní, protože se počítá s dobou zaškolení. V budoucí době se to vyřeší tím, že se několik zaměstnanců vrátí na svá původní místa z mateřské dovolené.

Dalším problémem je, že město nemá vytvořenou vnitřní směrnici pro nakládání s pohledávkami. V některých situacích vzniká zmatek a není se o co jednoznačně opřít, co do procesního řízení. Vnitřní směrnici by byla dána jasná pravidla.

8.1 Možnosti ke snížení dluhů a větší efektivity ve vymáhání

Jednou z možností, jak zamezit dluhům a s tím spojeným vymáháním pohledávek, je pozitivní motivace, která je i politicky příznivá. Vytvořit strategii, podle které se podaří zmenšit objem dluhů nebo alespoň zabránit dalšímu vzniku rostoucí tendence.

Pro občany váhající zaplatit svůj poplatek či pokutu by byla možnost v případě včasného zaplacení, tj. do doby splatnosti, obdarovat je jistými bonusy jako např. lístky do divadla na různé a všestranné akce nebo na výstavy, které jsou každoroční tradicí v zámeckých konírnách pořádaných příspěvkovou organizací Beseda.

U některých poplatků, kde je pro všechny doba splatnosti uvedená vyhláškou města, např. u poplatku za odpad, by byla jistá motivace platit za už tak vysoký poplatek např. rozdávat malý kapesní kalendář nebo papírové obaly na třídění odpadu. Ty by byly k dostání buď jako jedny obaly patřící na jedno číslo popisné, nebo na jednu rodinu. Další možností jsou slevové kupony, které by občan dostal po určitém počtu vzorně provedených plateb, a mohl by je uplatnit na další platbu poplatku či pokuty.

Další možností je naopak zavedení sankcí pro platbu po splatnosti. Tomu se brání hlavně zastupitelé z politických důvodů. V minulosti sankce proběhly u poplatků za odpad, kdy v případě platby po splatnosti se poplatek navýšil až dvojnásobek. To znamenalo, že z poplatku ve výši 480,-Kč za jednoho se poplatek zvýšil na 960,-Kč. To zapříčinilo velkou nevoli u občanů, kteří ve větší míře poplatek stejně nezaplatili. Nyní by se sankce nemuse-

la tak výrazně zvyšovat, stačilo by spíše, aby sankce měla výstražný charakter. Včetně sankcí by se mohly zavést i úroky z prodlení.

Další možností je zajištění pohledávek zástavním právem, které město nikdy nevyužilo. To by bylo výhodné např. u lidí, kteří si sjednávají splátkový kalendář. V praxi by to fungovalo tak, že zájemce o splátkový kalendář by donesl výpis z listu vlastnictví z katastrálního úřadu a na základě nemovitostí by se dala zástava nebo by se vydala zástava na automobil do technického průkazu.

Zlepšit by se dal i software, který není propojen s dalšími registry. To by našlo uplatnění hned u možnosti výše. O dlužníkovi by si referent předem mohl zjistit možnosti, jak a na co zástavu uplatnit.

U samotného vymáhání je problém příliš velká byrokracie, která je zavedená. V praxi, kdy referent musí před posláním exekučního návrhu exekutorskému úřadu, vystavit i přednes do rady, je to naprosto zbytečné. Referent ztrácí čas čekáním, kdy bude rada zasedat. Navíc by o podobných věcech nemělo být ani jednáno s třetími osobami.

8.2 Návrh na vnitřní směrnici k nakládání s pohledávkami

Pohledávky po lhůtě splatnosti

1. Sledování úhrady pohledávky při uplynutí lhůty k úhradě pohledávky je povinností zaměstnance, který zavedení pohledávky do informačního systému města zajišťoval.
2. Pokud není závazek dlužníka splněn včas a řádně, stává se splatný dluh této osoby pohledávkou města Moravské Budějovice po lhůtě splatnosti.
3. Jedná-li se o pohledávku ze závazkového vztahu, je zaměstnanec povinen písemně vyzvat dlužníka k plnění a poskytnout mu přiměřenou lhůtu k plnění, nejvíce 30 denní. Současně je povinen požadovat od dlužníka vedle zaplacení dluhu i úroky z prodlení v souladu s platnou právní úpravou.
4. Zaměstnanec je povinen zajistit aktualizaci příslušenství pohledávky ze závazkového vztahu v evidenci příjmů i v účetnictví bezodkladně po každé změně jeho výše.
5. Zaměstnanec je povinen zajistit řádné vedení spisové dokumentace o každé pohledávce samostatně.
6. Zaměstnanec v mezích svých možností odpovídá za to, že právo vybrat a vymáhat pohledávky města po lhůtě splatnosti nebude promlčeno.

Postup při vymáhání pohledávek

1. Pohledávky po lhůtě splatnosti v rámci rozsahu samostatné působnosti vymáhá odbor finanční. Do likvidace dlužníka, do insolvenčního řízení dlužníka nebo do exekuce proti majetku dlužníka uplatňuje veškeré pohledávky města v samostatné působnosti vůči dlužníkovi každý odbor samostatně. Pokud odbor zjistí, že proti dlužníkovi je některé z těchto řízení vedeno, je povinen ihned o této skutečnosti ostatní odbory MěÚ informovat a spolupracovat s nimi za účelem včasného a řádného uplatnění pohledávky.
2. Zaměstnanec je povinen použít veškeré dostupné prostředky, které mohou vést ke splnění pohledávky města. Za tímto účelem je povinen zajistit exekuční tituly. Exekučním titulem, na základě kterého bude moci být zahájeno vymáhání pohledávky, je pravomocné rozhodnutí příslušného odboru MěÚ. Exekuční tituly je nutné mít v aktuálním stavu. Pokud dojde k částečné úhradě exekučního titulu, musí být doložen výkazem nedoplatků.
3. Nezaplatí-li dlužník svůj dluh řádně a včas na základě vykonatelného rozhodnutí, bude přistoupeno k vymáhání pohledávky v souladu s daňovým řádem.
4. Pokud při exekuci nedojde k plné úhradě pohledávky a městu bude nabídnuta k převzetí věc, předloží vedoucí finančního odboru tuto nabídku k rozhodnutí příslušného orgánu města, pokud to zákon umožní.

Vymáhání pohledávek třetí osobou

1. Vedoucí zaměstnanec rozhodne v rozsahu jeho pravomoci, že určitý druh pohledávek z občanskoprávních vztahů města, bude vymáhat třetí osoba na základě smlouvy uzavřené městem. Smlouva upravující vymáhání pohledávek pro město za úplatu je veřejnou zakázkou a musí být uzavřena podle zákona o veřejných zakázkách.
2. V případě, že pohledávky města na základě smlouvy spravují a vymáhají třetí osoby, je vedoucí zaměstnanec povinen zajistit, aby listina, na základě které jsou pohledávky města takto vymáhány, obsahala:
 - a. povinnost třetí osoby předávat vedoucímu finančního odboru čtvrtletně informace o uhrazených pohledávkách pro účely řádné evidence stavu pohledávek v informačním systému města a v účetnictví města,
 - b. povinnost třetí osoby zasílat na účet města vymožené finanční částky, a to ihned po jejich získání,

- c. možnost ukončení smlouvy v případě jejího porušení.

Odpis pohledávky po lhůtě splatnosti

1. Pohledávka po lhůtě splatnosti může být na návrh vedoucího zaměstnance odepsána, je-li zcela nedobytná. Odpisem pohledávky se rozumí účetní úkon, tedy její vyvedení z účetnictví.
2. Stejně se postupuje, není-li sice pohledávka nebo její nedoplatek nedobytná, avšak její vymáhání je spojeno se zvláštními a nepoměrnými obtížemi.

Nedobytnost

1. Za nezbytnou pohledávku se pro tyto účely považuje pohledávka vzniklá v samostatné působnosti, zejména taková pohledávka, u které je ze všech okolností zřejmé, že další vymáhání pohledávky by bylo neúspěšné a že by byly vyčerpány všechny možnosti řešení uspokojení pohledávky.
2. Pohledávka, popř. její část, se může stát nedobytnou např. v těchto případech:
 - a. je prokázáno, že dlužník nemá žádný majetek, nebo majetek je v takovém stavu, že by při jeho vymáhání byly vynaloženy náklady neodpovídající dosaženému výnosu z vymáhání,
 - b. realizace zajišťovacích institutů nekryje v plné výši pohledávku a vymáhání zůstatku pohledávky není úspěšné,
 - c. z výsledku konkurzu, nuceného vyrovnání a vyrovnání vyplývá, že byla uspokojena pouze část nesplacené pohledávky – v případě právnické osoby a podnikající fyzické osoby,
 - d. soud zamítl návrh na prohlášení konkurzu nebo zrušil konkurz, a to pro nedostatek majetku dlužníka,
 - e. pohledávka ve výši rozdílu mezi původní výši pohledávky a částkou, za kterou byla pohledávka města postoupena třetí osobě.
3. To že bude pohledávka považovaná za nedobytnou, posoudí vedoucí zaměstnanec při zpracování materiálů pro rozhodnutí příslušného orgánu města.

8.2.1 Návrh harmonogramu při vymáhání pohledávek dle zákona č.280/2009 Sb.

Tabulka24 Návrh harmonogramu k vnitřní směrnici města Moravské Budějovice (vlastní zpracování)

P.č.	Úkon	Termín zahájení	Termín ukončení	Poznámka
1.	Pravomocné rozhodnutí (exekuční titul) každý odbor předá referentovi na finanční oddělení		Do 60 dnů po dni právní moci rozhodnutí nebo po uplynutí lhůty k úhradě, a to podle toho, která lhůta nastane později	
2.	Po splatnosti pohledávky je možná neformální upomínka dlužníka k zaplacení nedoplatku. Záleží vždy na zvážení konkrétního případu	Do 60 dnů po uplynutí termínu v bodě 1.	Do 45 dnů od doručení výzvy (lhůta platí, pokud nebude podáno odvolání proti výzvě)	
3.	O ostatních úkonech např. splátky, posečkání, odklad exekuce atd. rozhoduje příslušná odpovědná osoba, která v době nastalé skutečnosti (obdržení žádosti, šetření ke zrušení výkonu rozhodnutí atd.) vymáhání nebo exekuční řízení práve zabezpečuje.	Bez zbytečného odkladu	Do 30 dnů ode dne obdržení žádosti (provedení šetření apod.). Ve složitějších případech nejdéle do 60 dnů.	
4.1.	Zahájit zjišťování zaměstnavatele dlužníka a jeho příjmů, náhrady za pracovní příjem, sociálních nebo nemocenských dávek, banky, u které je veden účet dlužníka, atd.	Do 15 dnů ode dne marného uplynutí lhůty dle bodu 2, uvedené v části termínu ukončení	Do 40 dnů od zahájení zjišťování	Součinnost s bankami, organizacemi a institucemi v mezích zákona

Tabulka 25 Pokračování

P.č.	Úkon	Termín zahájení	Termín ukončení	Poznámka
4.2.	Pokud byly u dlužníka zajištěny příjmy atd. dle bodu 4.1. vydat příslušný exekuční příkaz	Do 10 dnů ode dne uplynutí lhůty dle bodu 4.1.	Do 30 dnů od zahájení	Výše a včasnost příjmu je ovlivněna konkrétní situací dlužníka – pokud z účtu dlužníka nebude stržen celý dluh, sleduje banka účet 6 měsíců – ze mzdy i z dávek se sráží průběžně v povolené výši a i po delší dobu
5.1.	Pokud nebylo možno zajistit finanční prostředky dle bodu 4.1. a nebo jsou minimální, zahájit zjišťování majetkových poměrů	Následující den po ukončení řízení dle bodu 4.1.	Do 40 dnů od zahájení	Součinnost s dalšími osobami, vlastní vyhledávací činnost dle zákona
5.2.	Po zjištění majetkových poměrů dle bodu 5.1. věc předat soudnímu exekutorovi	Do 10 dnů po ukončení řízení dle bodu 5.1.	Do 30 dnů od zahájení	Na dodejku do vlastních rukou
6.	Pokud nebude vy moženo, sledovat pohledávku nadále	Alespoň 1x za rok prověřit, zda by nebylo možné pokračovat ve vymáhání		

9 PŘÍPADOVÁ STUDIE EFEKTIVNOSTI VYTÍŽENÉHO PRACOVNÍKA

V rámci této kapitoly bude představen příklad z praxe, který bude následně vyřešen pomocí modelů hromadné obsluhy.

9.1 Zadání

Městský úřad v Moravských Budějovicích představuje model hromadné obsluhy, ve kterém mají intervaly mezi příchody požadavků do systému exponenciální rozdělení. Doba trvání obsluhy má také exponenciální rozdělení. V prvním případě je v systému jedna obslužná linka – úředník. V druhém případě jsou to dva úředníci. Ve třetím případě se vyskytují 3 paralelně pracující úředníci. A ve čtvrtém případě na středisku paralelně operují 4 úředníci. Kapacita systému a zdroj požadavků je neomezen. Režim fronty je FIFO – lidé jsou odbavováni v pořadí, v jakém do systému přišli. Hodinové náklady na vytíženého úředníka jsou 400 Kč/hod. Náklady na nečinného úředníka jsou 230 Kč/hod. Intervaly mezi příchody lidí na středisko jsou nezávislé hodnoty exponenciálního rozdělení se střední hodnotou 6 minut. Doby nutné pro odbavení jsou hodnoty exponenciálního rozdělení se střední hodnotou 10 minut. Z uvedených charakteristik plyne:

- Systém M/M/1
- Systém M/M/2
- Systém M/M/3
- Systém M/M/4

9.2 Ruční řešení

Následně bude případová studie řešena ručně a bude zjištěno, zda byla splněna podmínka stabilizace. Pokud ano, bude příklad dále zpracováván v programu WinQSB.

9.2.1 Systém M/M/1

Nejprve určíme hodnoty λ , μ a ρ .

λ – intenzita příchodů:

$$\lambda = \frac{60}{6} = 10 \text{ klientů/hod}$$

Na městský úřad přijde průměrně 7,5 klientů za hodinu.

μ – intenzita obsluhy:

$$\mu = \frac{60}{10} = 6 \text{ klientů/hod}$$

Úředníci na městském úřadě průměrně obslouží 4 klienty za hodinu.

ρ – intenzita provozu:

$$\rho = \frac{\lambda}{c \cdot \mu} = \frac{10}{1 \cdot 6} = 1,666 > 1 \rightarrow \text{podmínka stabilizace není splněna.}$$

Úředník je přetížen o 66%.

Jelikož není splněna podmínka stabilizace, systém M/M/1 nebude dále řešen.

9.2.2 Systém M/M/2

Nejprve určíme hodnoty λ , μ a ρ .

λ – intenzita příchoďů:

$$\lambda = \frac{60}{6} = 10 \text{ klientů/hod}$$

Na městský úřad přijde průměrně 7,5 klientů za hodinu.

μ – intenzita obsluhy:

$$\mu = \frac{60}{10} = 6 \text{ klientů/hod}$$

Úředníci na městském úřadě průměrně obslouží 4 klienty za hodinu.

ρ – intenzita provozu:

$$\rho = \frac{\lambda}{c \cdot \mu} = \frac{10}{2 \cdot 6} = 0,83 < 1 \rightarrow \text{podmínka stabilizace splněna.}$$

Úředníci jsou využiti z 83%, tudíž z 17% jsou nevyžiti.

9.2.3 Systém M/M/3

Nejprve určíme hodnoty λ , μ a ρ .

λ – intenzita příchoďů:

$$\lambda = \frac{60}{6} = 10 \text{ klientů/hod}$$

Na městský úřad přijde průměrně 7,5 klientů za hodinu.

μ – intenzita obsluhy:

$$\mu = \frac{60}{10} = 6 \text{ klientů/hod}$$

Úředníci na městském úřadě průměrně obslouží 4 klienty za hodinu.

ρ – intenzita provozu:

$$\rho = \frac{\lambda}{c * \mu} = \frac{10}{3 * 6} = 0,55 < 1 \rightarrow \text{podmínka stabilizace splněna.}$$

Úředníci jsou využiti z 55%, tudíž z 45% jsou nevyžiti.

9.2.4 Systém M/M/4

Nejprve určíme hodnoty λ , μ a ρ .

λ – intenzita příchoďů:

$$\lambda = \frac{60}{6} = 10 \text{ klientů/hod}$$

Na městský úřad přijde průměrně 7,5 klientů za hodinu.

μ – intenzita obsluhy:

$$\mu = \frac{60}{10} = 6 \text{ klientů/hod}$$

Úředníci na městském úřadě průměrně obslouží 4 klienty za hodinu.

ρ – intenzita provozu:

$$\rho = \frac{\lambda}{c * \mu} = \frac{10}{4 * 6} = 0,41 < 1 \rightarrow \text{podmínka stabilizace splněna.}$$

Úředníci jsou využiti z 41%, tudíž z 59% jsou nevyžiti.

9.3 Řešení v programu WinQSB:

Pokud byla splněna podmínka stabilizace, může být studie řešena v programu WinQSB.

9.3.1 Systém M/M/2

Data Description	ENTRY
Number of servers	2
Service rate (per server per hour)	6
Customer arrival rate (per hour)	10
Queue capacity (maximum waiting space)	M
Customer population	M
Busy server cost per hour	400
Idle server cost per hour	400
Customer waiting cost per hour	230
Customer being served cost per hour	230
Cost of customer being balked	
Unit queue capacity cost	

Obrázek9 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/2 (vlastní zpracování)

08-09-2017	Performance Measure	Result
1	System: M/M/2	From Formula
2	Customer arrival rate (λ) per hour =	10,0000
3	Service rate per server (μ) per hour =	6,0000
4	Overall system effective arrival rate per hour =	10,0000
5	Overall system effective service rate per hour =	10,0000
6	Overall system utilization =	83,3333 %
7	Average number of customers in the system (L) =	5,4545
8	Average number of customers in the queue (Lq) =	3,7879
9	Average number of customers in the queue for a busy system (Lb) =	5,0000
10	Average time customer spends in the system (W) =	0,5455 hours
11	Average time customer spends in the queue (Wq) =	0,3788 hours
12	Average time customer spends in the queue for a busy system (Wb) =	0,5000 hours
13	The probability that all servers are idle (Po) =	9,0909 %
14	The probability an arriving customer waits (Pw) or system is busy (Pb) =	75,7576 %
15	Average number of customers being balked per hour =	0
16	Total cost of busy server per hour =	\$666,6667
17	Total cost of idle server per hour =	\$133,3333
18	Total cost of customer waiting per hour =	\$871,2120
19	Total cost of customer being served per hour =	\$383,3334
20	Total cost of customer being balked per hour =	\$0
21	Total queue space cost per hour =	\$0
22	Total system cost per hour =	\$2054,5450

Obrázek 10 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/2(vlastní zpracování)

Z tabulky (Obrázek 10) vyplívají následující informace:

- systém je na 83,33% využitý,
- průměrná doba, kterou stráví jeden klient na městském úřadě je 0,5455 hodin, tedy 32,73 minut,
- průměrný počet klientů na městském úřadě bude 5,45 klientů na hodinu,

- průměrná doba, kterou stráví jeden klient čekáním ve frontě je 0,3788 hodin, tedy 22,73 minut,
- průměrný počet klientů ve frontě bude 3,79 klientů na hodinu,
- celkové náklady na provoz městského úřadu za jednu hodinu činí 2054,54 Kč,
- pravděpodobnost, že úředníci budou mimo provoz je 9,09%.

Kumulativní pravděpodobnost

08-09-2017 18:05:43 n	Estimated Probability of n Customers in the System	Cumulative Probability
0	0,0909	0,0909
1	0,1515	0,2424
2	0,1263	0,3687
3	0,1052	0,4739
4	0,0877	0,5616
5	0,0731	0,6347
6	0,0609	0,6955
7	0,0507	0,7463
8	0,0423	0,7886
9	0,0352	0,8238
10	0,0294	0,8532
11	0,0245	0,8776
12	0,0204	0,8980
13	0,0170	0,9150
14	0,0142	0,9292
15	0,0118	0,9410
16	0,0098	0,9508
17	0,0082	0,9590
18	0,0068	0,9659
19	0,0057	0,9715
20	0,0047	0,9763
21	0,0040	0,9802
22	0,0033	0,9835
23	0,0027	0,9863
24	0,0023	0,9886
25	0,0019	0,9905
26	0,0016	0,9921
27	0,0013	0,9934
28	0,0011	0,9945
29	0,0009	0,9954
30	0,0008	0,9962
31	0,0006	0,9968
32	0,0005	0,9973
33	0,0004	0,9978
34	0,0004	0,9982

Obrázek 11 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/2 (vlastní zpracování)

Dle prvního sloupce, odhadnutá pravděpodobnost, lze z tabulky (Obrázek 11) vyčíst, že pravděpodobnost, že na městském úřadě bude právě jeden klient je 15,15%.

S pravděpodobností 1,18% tam bude právě 15 klientů. Z druhého sloupce, kumulativní pravděpodobnosti, lze určit, s jakou pravděpodobností bude na městském úřadě určitý počet klientů. S pravděpodobností 85,32% bude na městském úřadě deset nebo méně klientů.

9.3.2 Systém M/M/3

Data Description	ENTRY
Number of servers	3
Service rate (per server per hour)	6
Customer arrival rate (per hour)	10
Queue capacity (maximum waiting space)	M
Customer population	M
Busy server cost per hour	400
Idle server cost per hour	400
Customer waiting cost per hour	230
Customer being served cost per hour	230
Cost of customer being balked	
Unit queue capacity cost	

Obrázek 12 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/3 (vlastní zpracování)

08-09-2017	Performance Measure	Result
1	System: M/M/3	From Formula
2	Customer arrival rate (lambda) per hour =	10,0000
3	Service rate per server (mu) per hour =	6,0000
4	Overall system effective arrival rate per hour =	10,0000
5	Overall system effective service rate per hour =	10,0000
6	Overall system utilization =	55,5556 %
7	Average number of customers in the system (L) =	2,0414
8	Average number of customers in the queue (Lq) =	0,3747
9	Average number of customers in the queue for a busy system (Lb) =	1,2500
10	Average time customer spends in the system (W) =	0,2041 hours
11	Average time customer spends in the queue (Wq) =	0,0375 hours
12	Average time customer spends in the queue for a busy system (Wb) =	0,1250 hours
13	The probability that all servers are idle (Po) =	17,2662 %
14	The probability an arriving customer waits (Pw) or system is busy (Pb) =	29,9760 %
15	Average number of customers being balked per hour =	0
16	Total cost of busy server per hour =	\$666,6667
17	Total cost of idle server per hour =	\$533,3333
18	Total cost of customer waiting per hour =	\$86,1810
19	Total cost of customer being served per hour =	\$383,3333
20	Total cost of customer being balked per hour =	\$0
21	Total queue space cost per hour =	\$0
22	Total system cost per hour =	\$1669,5140

Obrázek 13 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/3 (vlastní zpracování)

Z tabulky (Obrázek 13) vyplívají následující informace:

- Systém je na 55,556 % využitý,

- průměrná doba, kterou stráví jeden klient na městském úřadě je 0,2041 hodin, tedy 12,25 minut,
- průměrný počet klientů na městském úřadě bude 2,04 klientů na hodinu,
- průměrná doba, kterou stráví jeden klient ve frontě je 0,0375 hodin, tedy 2,25 minut,
- průměrný počet klientů ve frontě bude 0,37 klientů na hodinu.
- celkové náklady na provoz městského úřadu na jednu hodinu činí 1669,51 Kč.
- pravděpodobnost, že úředníci budou mimo provoz činí 17,27%,

Kumulativní pravděpodobnost:

08-09-2017 18:14:11 n	Estimated Probability of n Customers in the System	Cumulative Probability
0	0,1727	0,1727
1	0,2878	0,4604
2	0,2398	0,7002
3	0,1332	0,8335
4	0,0740	0,9075
5	0,0411	0,9486
6	0,0228	0,9714
7	0,0127	0,9841
8	0,0071	0,9912
9	0,0039	0,9951
10	0,0022	0,9973
11	0,0012	0,9985
12	0,0007	0,9992
13	0,0004	0,9995
14	0,0002	0,9997
15	0,0001	0,9999
16	0,0001	0,9999
17	0,0000	1,0000
18	0,0000	1,0000
19	0,0000	1,0000
20	0,0000	1,0000
21	0,0000	1,0000
22	0,0000	1,0000
23	0,0000	1,0000
24	0,0000	1,0000

Obrázek 14 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/3 (vlastní zpracování)

Dle prvního sloupce, odhadnutá pravděpodobnost, lze z tabulky (Obrázek 14) vyčíst, že pravděpodobnost, že na městském úřadě bude právě jeden klient je 28,78%. S pravděpodobností 0,001% tam bude právě 15 klientů. Z druhého sloupce, kumulativní

pravděpodobnost, lze určit, s jakou pravděpodobností bude na městském úřadě určitý počet klientů. S pravděpodobností 99,73% bude na městském úřadě deset nebo méně klientů.

9.3.3 Systém M/M/4

Data Description	ENTRY
Number of servers	4
Service rate (per server per hour)	6
Customer arrival rate (per hour)	10
Queue capacity (maximum waiting space)	M
Customer population	M
Busy server cost per hour	400
Idle server cost per hour	400
Customer waiting cost per hour	230
Customer being served cost per hour	230
Cost of customer being balked	
Unit queue capacity cost	

Obrázek 15 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/4(vlastní zpracování)

08-09-2017	Performance Measure	Result
1	System: M/M/4	From Formula
2	Customer arrival rate (lambda) per hour =	10,0000
3	Service rate per server (mu) per hour =	6,0000
4	Overall system effective arrival rate per hour =	10,0000
5	Overall system effective service rate per hour =	10,0000
6	Overall system utilization =	41,6667 %
7	Average number of customers in the system (L) =	1,7399
8	Average number of customers in the queue (Lq) =	0,0732
9	Average number of customers in the queue for a busy system (Lb) =	0,7143
10	Average time customer spends in the system (W) =	0,1740 hours
11	Average time customer spends in the queue (Wq) =	0,0073 hours
12	Average time customer spends in the queue for a busy system (Wb) =	0,0714 hours
13	The probability that all servers are idle (Po) =	18,5932 %
14	The probability an arriving customer waits (Pw) or system is busy (Pb) =	10,2476 %
15	Average number of customers being balked per hour =	0
16	Total cost of busy server per hour =	\$666,6666
17	Total cost of idle server per hour =	\$933,3334
18	Total cost of customer waiting per hour =	\$16,8353
19	Total cost of customer being served per hour =	\$383,3333
20	Total cost of customer being balked per hour =	\$0
21	Total queue space cost per hour =	\$0
22	Total system cost per hour =	\$2000,1690

Obrázek 16 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/4(vlastní zpracování)

Z tabulky (Obrázek 16) vyplívají následující informace:

- Systém je na 41,667 % využitý,
- průměrná doba, kterou stráví jeden klient na městském úřadě je 0,0073 hodin, tedy 0,438 minut,
- průměrný počet klientů na městském úřadě bude 1,74 klientů na hodinu,
- průměrná doba, kterou stráví jeden klient na městském úřadě je 0,1740 hodin, tedy 10,44 minut,
- průměrný počet klientů ve frontě bude 0,073 klientů na hodinu,
- celkové náklady na provoz městského úřadu na jednu hodinu činí 2000,16 Kč
- pravděpodobnost, že úředníci budou mimo provoz činí 18,59%,

Kumulativní pravděpodobnost:

08-09-2017 18:17:44 n	Estimated Probability of n Customers in the System	Cumulative Probability
0	0,1859	0,1859
1	0,3099	0,4958
2	0,2582	0,7541
3	0,1435	0,8975
4	0,0598	0,9573
5	0,0249	0,9822
6	0,0104	0,9926
7	0,0043	0,9969
8	0,0018	0,9987
9	0,0008	0,9995
10	0,0003	0,9998
11	0,0001	0,9999
12	0,0001	1,0000
13	0,0000	1,0000
14	0,0000	1,0000
15	0,0000	1,0000
16	0,0000	1,0000
17	0,0000	1,0000

Obrázek 17 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/4(vlastní zpracování)

Dle prvního sloupce, odhadnutá pravděpodobnost, lze z tabulky (Obrázek 17) vyčíst, že pravděpodobnost, že na městském úřadě bude právě jeden klient je 30,99%. S pravděpodobností 0% tam bude právě 15 klientů. Z druhého sloupce, kumulativní pravděpodobnost, lze určit, s jakou pravděpodobností bude na městském úřadě určitý počet pacientů. S pravděpodobností 100% bude na městském úřadě deset nebo méně pacientů.

9.4 Interpretace výsledků

Na základě výše uvedených výpočtů systémů M/M/2, M/M/3 a M/M/4 je sestavena níže uvedená srovnávací tabulka (Tab1). Jako hlavní ukazatele byly zvoleny následující:

1. Celková využitelnost systému (městského úřadu) [%],
2. Průměrná doba, kterou jeden klient stráví na městském úřadu [hod],
3. Průměrný počet klientů na městském úřadu za hodinu[klient/hod.],
4. Průměrná doba, kterou stráví jeden klient ve frontě na městském úřadě [hod],
5. Průměrný počet klientů ve frontě na městském úřadě [klient/hod.],
6. Celkové náklady na provoz městského úřadu za jednu hodinu [Kč/hod.],
7. Pravděpodobnost, že úředníci budou mimo provoz [%].

Tabulka 26 Vytíženost systému při 2,3 nebo 4 úředníků (vlastní zpracování)

ukazatele	SYSTÉM		
	M/M/2	M/M/3	M/M/4
1	83,33	55,556	41,667
2	0,5455	0,2041	0,0073
3	5,45	2,04	1,74
4	0,3788	0,0375	0,1740
5	3,79	0,37	0,073
6	2054,54	1669,51	2000,16
7	9,09	17,27	18,59

Na základě tabulky (Tabulka 23) lze posoudit, že největší celkovou využitelnost má systém M/M/2 a naopak nejnižší celkovou využitelnost má systém M/M/4. Nejvíce klientů na městském úřadě za hodinu bude v systému M/M/2, a to v celkovém počtu 5,45, po zaokrouhlení 6 klientů. Tito klienti budou tedy muset počítat s určitým časem stráveným ve frontě. Nejméně klientů ve frontě bude v systému M/M/4. Nejdéle se klienti zdrží v systému M/M/2 a nejmenší čas stráví v systému M/M/4, a to až o 22,29 minut. Nejkratší dobu strávenou ve frontě budou klienti čekat opět v systému M/M/4. Ovšem na druhou stranu zde hrozí téměř 19% pravděpodobnost, že bude některý z úředníků mimo provoz.

Celkové hodinové náklady na provoz celého systému, tedy městského úřadu jsou největší v systému M/M/2. Nejvíce optimální je výše nákladů v systému M/M/3, která je o 330,65 Kč/hod. nižší než výše nákladů v systému M/M/4 a dokonce až o 384,93 Kč nižší než výše nákladů v systému M/M/2.

ZÁVĚR

Neuhrazené pohledávky po splatnosti města Moravské Budějovice představovaly v roce 2016 o téměř 57% vyšší dluh plynoucí z těchto pohledávek než v roce 2012. Práce byla proto zaměřena převážně na to, jaké zákonné způsoby jsou v prostředí města využívány. Hlavním cílem bylo analyzovat postupy vymáhání pohledávek, zjistit nedostatky a navrhnout konkrétní opatření, která mohou vést k zefektivnění těchto postupů.

Z analýz postupů vyplývá, že město Moravské Budějovice doposud nemá účinný způsob, jak se vyvarovat dalšímu narůstajícímu dluhu z neuhrazených pohledávek. Každým rokem se posílají dlužníkům složenky, výzvy a uskutečňují se osobní jednání. Přestože rentabilita z posílání hromadných složenek je průměrná, stále se nedaří dlužnou částku držet alespoň na stávající úrovni, resp. aby se dál dluh nezvyšoval.

Na základě poznatků obsažených v praktické části bylo navrženo několik opatření, která by po zavedení mohla přispět k situaci, že celková dlužná částka z pohledávek po splatnosti nebude mít rostoucí tendenci, ale klesající. Mezi navržená opatření patří nejprve preventivní opatření směřující k dlužníkům od představitelů města. Jako pozitivní způsob je vnímána motivace ve formě daru k platbám pohledávek. Přísnější forma donucení uhrazení závazků je účtovat penále a úroky z prodlení. Pokud už situace dojde do fáze vymáhání, byla vytvořena pro tyto účely směrnice jak nakládat s pohledávkami po splatnosti. Směrnici pro nakládání s pohledávkami po splatnosti nemělo město k dispozici. Pro jasnější orientaci byl vytvořen i harmonogram, který obsahuje i lhůty pro provedení jednotlivého úkonu. Jako poslední návrh opatření byla případová studie, která ukázala, že optimální pro město je zaměstnávat dva až tři pracovníky na pozici vymáhání pohledávek. Jeden zaměstnanec je na počet pohledávek určených k vymáhání málo. Na základě rozpravy s odbornými osobami v prostředí městského úřadu se uvažuje o jednoho zaměstnance navíc na úseku vymáhání.

Tato práce, především její praktická část by mohla posloužit jako podklad pro skutečnou realizaci i jiným obcím, které trápí neuhrazené splatné pohledávky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje

BAKEŠ, Milan. Finanční právo. 6., upr. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-440-7.

BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ. Pohledávky: právně, daňově, účetně. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. Finance pro praxi. ISBN 978-80-247-1816-3.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích. In: . Praha, 2000

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 563/1991 Sb.: Zákon o účetnictví. In: . Praha, 1991

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb.: Zákon o místních poplatcích. In: . Praha, 1990

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 634/2004 Sb.: Zákon o správních poplatcích. In: . Praha, 2004

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon občanský zákoník. In: . Praha, 2012

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 99/193 Sb.: Občanský soudní řád. In: . Praha, 1963

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 120/2001Sb.: Exekuční řád. In: . Praha, 2001

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 280/2009Sb.: Daňový řád. In: . Praha, 2001

DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu. 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2006. Daňová řada. ISBN 80-7357-162-5.

FRONC CHALUPECKÁ, Kristýna. Insolvenční právo v teorii a praxi. Brno: Masarykova univerzita, 2012. ISBN 978-80-210-6038-8.

HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. Majetek územních samosprávných celků v teorii a praxi. 2., aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-057-4.

HAVLAN, Petr. Majetek obcí a krajů v platné právní úpravě. 2., aktualiz. a podstatně dopl. vyd. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-708-9.

HULMÁK, Milan. Občanský zákoník V: závazkové právo : obecná část (§ 1721-2054) : komentář. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-535-0.

KRÁČALÍKOVÁ, Gabriela. Zajištění a vymáhání pohledávek v rámci konkurzního řízení kapitálových společností v právních, daňových a účetních souvislostech. Praha: VOX, 2004. Ekonomie (VOX). ISBN 80-86324-37-0.

MARK FAIRWEATHER & ROSY BORDER. Debt recovery. [2nd ed.]. London: Cavendish Publishing, 2004. ISBN 9781859418581.

MASON, Roger. The complete guide to debt recovery. London: Thorogood, 2003. ISBN 9781854182272.

Občanský zákoník: komentář. Praha: WoltersKluwer ČR, 2014. Komentáře (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7478-638-9.

PERTHEN, Ervín. Správa a vymáhání pohledávek v praxi. Praha: WoltersKluwer, 2015. Právo prakticky. ISBN 978-80-7478-952-6.

PRŮCHA, Petr. Správní právo: obecná část. 8., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 3.). Brno: Doplněk, 2012. ISBN 978-80-7239-281-0.

RADVAN, Michal. Místní daně. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2012. Téma (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7357-932-6.

SCHELLEOVÁ, Ilona. Jak vymáhat dluhy právní cestou: exekuce a její nové možnosti. Praha: ComputerPress, 2002. Právní rady. ISBN 80-7226-607-1.

SCHELLEOVÁ, Ilona. Jak vymáhat dluhy právní cestou: exekuce a její nové možnosti. Praha: ComputerPress, 2002. Právní rady. ISBN 80-7226-607-1.

Stanovisko odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra č. 8 /2006. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2006.

ŠÍNOVÁ, Renáta a Ingrid KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ. Civilní proces. V Praze: C.H. Beck, 2015. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-600-5.

ŠKÁROVÁ, Marta. Vzory rozhodnutí a úkonů soudů všech stupňů: v občanském soudním řízení a v soudním řízení správním včetně zvláštních řízení soudních podle zákona č. 292/2013 Sb. : ve věcech občanskoprávních, správních, rodinných včetně péče o nezletilé, pracovních, obchodních, dědických, exekučních, insolvenčních, vkladu práva do katastru, směnek a šeků, úschovy a umoření listin. Praha: Leges, 2014. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-033-8.

WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014. ISBN 978-80-7201-940-3.

Internetové zdroje

Co je to nalézací řízení? Exekutorská komora České republiky [online]. Praha: Exekutorská komora České republiky, 2017 [cit. 2017-06-17]. Dostupné z: <http://www.ekcr.cz/1/exekutori-radi/799-9-co-je-to-nalezaci-rizeni?w=>

Dohody o srážkách ze mzdy a jiných příjmů z pracovněprávního vztahu. Právní rádce [online]. Praha: Hospodářské noviny IHNED.cz, 2017 [cit. 2017-06-15]. Dostupné z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-30575470-dohody-o-srazkach-ze-mzdy-a-jinych-prijmu-z-pracovnepravniho-vztahu>

Efektivní správa a vymáhání pohledávek. Epravo.cz [online]. Praha: © EPRAVO.CZ, 2017 [cit. 2017-06-16]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/efektivni-sprava-a-vymahani-pohledavek-57473.html>

Exekuce. Epravo.cz [online]. Praha: © EPRAVO.CZ, 2017 [cit. 2017-06-17]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/exekuce-106205.html>

FORMANOVÁ, Petra. Podpora bydlení ze Státního fondu rozvoje bydlení v roce 2006. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice: Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: <http://www.mbudějovice.cz/podpora-bydleni-ze-statniho-fondu-rozvoje-bydleni-v-roce-2006/d-166684..to>

HORNÍK, Bohumil. Rozbor finančního hospodaření města Moravské Budějovice k 31. 12. 2015. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: http://www.mbudějovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9890&id_dokumenty=445833

HORNÍK, Bohumil. Rozbor finančního hospodaření města Moravské Budějovice k 31. 12. 2016. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: http://www.mbudejovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9890&id_dokumenty=447884

HORNÍK, Bohumil. Závěrečný účet města Moravské Budějovice za rok 2012. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: http://www.mbudejovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9890&id_dokumenty=439428

HORNÍK, Bohumil. Závěrečný účet města Moravské Budějovice za rok 2013. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: http://www.mbudejovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9890&id_dokumenty=441436

HORNÍK, Bohumil. Závěrečný účet města Moravské Budějovice za rok 2014. In: Oficiální web města Moravské Budějovice [online]. Moravské Budějovice, 2017 [cit. 2017-07-01]. Dostupné z: http://www.mbudejovice.cz/assets/File.ashx?id_org=9890&id_dokumenty=443630

Jak vymáhat pohledávky. Businessinfo.cz [online]. Praha: agentura Czech Trade, 2017 [cit. 2017-06-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/jak-vymahat-pohledavky-ppbi-55880.html#!&chapter=2>

Nová právní úprava zajišťovacího převodu práva. Achour&Partners [online]. Praha: Achour&Partners, 2014 [cit. 2017-06-15]. Dostupné z: <http://www.achourpartners.com/novinky/detail/76>

Pohledávky: ručení. Businessinfo.cz [online]. Praha: agentura Czech Trade, 2017 [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pohledavky-ppbi-51112.html#!&chapter=2>

Pohledávky: soudní vymáhání. Businessinfo.cz [online]. Praha: agentura Czech Trade, 2017 [cit. 2017-06-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pohledavky-ppbi-51112.html#!&chapter=5>

Pohledávky: zástavní právo. Businessinfo.cz [online]. Praha: agentura Czech Trade, 2017 [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pohledavky-ppbi-51112.html#!&chapter=2>

Pohledávky: žaloba. Businessinfo.cz [online]. Praha: agentura Czech Trade, 2017 [cit. 2017-06-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/pohledavky-ppbi-51112.html#!&chapter=5>

Výkon rozhodnutí. Epravo.cz [online]. Praha: © EPRAVO.CZ, 2017 [cit. 2017-06-17]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/vykon-rozhodnuti-100512.html>

Zajištění a utvrzení dluhu. Nový občanský zákoník [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti ČR, 2015 [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/smluvni-pravo/konkretni-zmeny-v-obecne-casti/zajisteni-a-utvrzeni-dluhu>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

%	procento
§	paragraf
atd.	a tak dále
č.	číslo
DDP	daně, dávky, poplatky
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
FRB	fond rozvoje bydlení
Kč	koruna česká
max	maximálně
MěÚ	městský úřad
mil	milion
MP	městská policie
např.	na příklad
násl.	následně
OSŘ	občanský soudní řád
OZ	občanský zákoník
PO	právnícká osoba
popř.	po případě
resp.	respektive
Sb.	sbírka
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
ZTP/P	zvláště tělesně postižený s průvodcem

ŽP	životní prostředí
ŽÚ	živnostenský úřad
λ	lambda
μ	mí
ρ	ró

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Hospodaření města v letech 2012-2016 2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování) ..	47
Tabulka 2 Nově vznikající podnikatelské činnosti v letech 2012-2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování).....	48
Tabulka 3 Analýza migrace a přirozeného přírůstku v období let 2012-2016 (MěÚ MB, vlastní zpracování).....	48
Tabulka 4 Vývoj dlužných pohledávek v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	55
Tabulka 5 Počet dlužníků za pohledávku nájmu nebytových prostor v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	56
Tabulka 6 Počet dlužníků za pohledávku poplatků nájmu bytů v období let 2012-2016 (MAME, vlastní zpracování)	56
Tabulka 7 Počet dlužníků za pohledávku nájem pozemků v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	57
Tabulka 8 Počet dlužníků za splátky FRB v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	57
Tabulka 9 Počet dlužníků za pohledávku poplatků za psa v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	58
Tabulka 10 Počet dlužníků za pohledávku poplatků za odpad v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	60
Tabulka 11 Počet dlužníků za pohledávku poplatků z místa v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	60
Tabulka 12 Počet dlužníků za dopravní pokuty udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	62
Tabulka 13 Počet dlužníků za pokuty uložené komisí pro projednávání přestupku udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	62
Tabulka 14 Počet dlužníků za pokuty ze stavebního úřadu udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	63
Tabulka 15 Počet dlužníků za pokuty ze živnostenského úřadu udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	63
Tabulka 16 Počet dlužníků za pokuty od městské policie udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	64

Tabulka 17 Počet dlužníků za pokuty od životního prostředí udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	64
Tabulka 18 Počet dlužníků za pokuty OP a CD v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	65
Tabulka 19 Počet dlužníků za náhradu odebraného zvířete udělené v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)	65
Tabulka 20 Počet dlužníků předaných k exekuci a vymožená částka v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	68
Tabulka 21 Počet dlužníků předaných k exekuci a vymožená částka v českých korunách v období let 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování).....	72
Tabulka 22 Návrh harmonogramu k vnitřní směrnici města Moravské Budějovice (vlastní zpracování).....	79
Tabulka 23	90

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Prostorové vymezení Moravských Budějovic (mapy.cz 2017, vlastní zpracování).....	44
Obrázek 2 Prostorové vymezení Moravských Budějovic včetně čtyř okolních obcí (mapy.cz 2017, vlastní zpracování)	45
Obrázek 3 Moravskobudějovický mikroregion včetně všech 24 členů (moravskebudějovice.cz)	45
Obrázek 4 Vývoj migrace a přirozeného přírůstku v MB v období let 2012-2016 v tisíci obyvatel (MěÚ MB, vlastní zpracování)	49
Obrázek 5 Karta případu v programu DDP	51
Obrázek 6 Vývoj dluhu z nájmu a půjček v letech 2012-2016 (MěÚ, vlastní zpracování)..	58
Obrázek 7 Vývoj dluhu místních poplatků v letech 2012-2016	61
Obrázek 8 Vývoj dluhu na pokutách udělené v letech 2012-2016	66
Obrázek 9 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/2 (vlastní zpracování)	84
Obrázek 10 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/2(vlastní zpracování)	84
Obrázek 11 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/2(vlastní zpracování).....	85
Obrázek 12 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/3(vlastní zpracování)	86
Obrázek 13 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/3(vlastní zpracování)	86
Obrázek 14 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/3(vlastní zpracování).....	87
Obrázek 15 Zadání ve WinQSB - Systém M/M/4(vlastní zpracování)	88
Obrázek 16 Řešení ve WinQSB - Systém M/M/4(vlastní zpracování)	88
Obrázek 17 Kumulativní pravděpodobnosti systému M/M/4(vlastní zpracování).....	89

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Výzva o poskytnutí informací správci daně
- P II Výzva o poskytnutí informací správci daně – vězeňská služba
- P III Výzva o poskytnutí informací správci daně – pojišťovna
- P IV Exekuční příkaz
- P V Předžalobní výzva

PŘÍLOHA P I: VÝZVA O POSKYTNUTÍ INFORMAVÍ SPRÁVCI DANĚ

Městský úřad Moravské Budějovice

Odbor finanční a obecní živnostenský úřad

nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice

IČO 00289931, DIČ CZ00289931

Č.j.: MUMB/OFŽ/ .../2016
Vyřizuje: Bc. Kolářová Andrea
Tel.: 568 408 320
E-mail: akolarova@mbudejovice.cz
Dne: 02.03.2016

Úřad práce ČR
Kontaktní pracoviště Jindřichův Hradec

Janderova 147, Jindřichův Hradec II
377 01 Jindřichův Hradec 1

Výzva o poskytnutí informací správci daně

Městský úřad Moravské Budějovice, odbor finanční a obecní živnostenský, Vás z důvodu vymáhání pohledávek na základě pravomocného rozhodnutí vyzývá podle § 57 zákona odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ke sdělení plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti osob, uvedených v příloze této výzvy. Vyžádané údaje zašlete datovou zprávou prostřednictvím datové schránky, popřípadě písmeně, nejpozději do 15 dnů ode dne, který následuje po dni doručení této žádosti.

Poučení

Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob (§ 52 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Podle § 247 ods. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, může správce daně uložit pořádkovou pokutu tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžité povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně. Pořádkovou pokutu lze ukládat i opakovaně, nevedlo-li dosavadní uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav trvá (§ 247 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Proti této výzvě se nelze samostatně odvolat (§ 109 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád).

Bc. Andrea Kolářová v.r.

Referentka finančního oddělení

Příloha: Seznam osob

**PŘÍLOHA P II: VÝZNA O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ SPRÁVCI
DANĚ – VĚZEŇSKÁ SLUŽBA**

Městský úřad Moravské Budějovice
Odbor finanční a obecní živnostenský úřad
nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice

IČO 00289931, DIČ CZ00289931

Č.j.: MUMB/OFŽ/ .../2015
Vyřizuje: Bc. Kolářová Andrea
Tel.: 568 408 320
E-mail: akolarova@mbudejovice.cz
Dne: 11.09.2015

Vězeňská služba ČR
Vazební věznice Hradec Králové
Hradební 860
500 01 Hradec Králové

Výzva o poskytnutí informací správci daně

Žádáme Vás o sdělení, zda níže uvedená osoba je ve výkonu trestu, jestli pracuje a má příjem finančních prostředků, na které by bylo možné Vaším prostřednictvím uplatnit úhrady námi evidovaných pohledávek.

Jedná se o tuto osobu:

S pozdravem

PŘÍLOHA P III: VÝZNA O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ SPRÁVCI DANĚ – POJIŠŤOVNA

Městský úřad Moravské Budějovice

Odbor finanční a obecní živnostenský úřad

nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice

IČO 00289931, DIČ CZ00289931

Č.j.:MUMB/OFŽ/ .../2016

Vyřizuje: Bc. Kolářová Andrea

Tel.: 568 408 320

E-mail: akolarova@mbudejovice.cz

Dne: 30.09.2016

Výzva o poskytnutí informací správci daně

Městský úřad Moravské Budějovice, odbor finanční a obecní živnostenský, Vás z důvodu vymáhání pohledávek na základě pravomocného rozhodnutí vyzývá podle § 57 zákona odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ke sdělení plátce pojistného zdravotního pojištění osob, uvedených v příloze této výzvy. Vyžádané údaje zašlete datovou zprávou prostřednictvím datové schránky, popřípadě písemně, nejpozději do 15 dnů ode dne, který následuje po dni doručení této žádosti.

Poučení

Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob (§ 52 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Podle § 247 ods. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, může správce daně uložit pořádkovou pokutu tomu, kdo závažně ztě-

žuje nebo maří správu daní tím, že bez dostatečné omluvy nevyhoví ve stanovené lhůtě výzvě ke splnění procesní povinnosti nepeněžitě povahy, která mu byla stanovena zákonem nebo správcem daně. Pořádkovou pokutu lze ukládat i opakovaně, nevedlo-li dosavadní uložení pokuty k nápravě a protiprávní stav trvá (§ 247 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád). Proti této výzvě se nelze samostatně odvolat (§ 109 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád).

Bc. Andrea Kolářová

Referentka finančního oddělení

Příloha: Seznam osob

PŘÍLOHA P IV: EXEKUČNÍ PŘÍKAZ

úřad Moravské Budějovice

Odbor finanční a obecní živnostenský úřad

nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice

IČO 00289931, DIČ CZ00289931

Č.j.:

Vyřizuje: Bc. Kolářová Andrea

Tel.: 568 408 320

E-mail: akolarova@mbudejovice.cz

Dne:

EXEKUČNÍ PŘÍKAZ

na srážku ze mzdy nebo jiných příjmů

dle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a § 187 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“)

Dlužník: Poddlužník:

Městský úřad v Třebíči, odbor finanční, exekuční oddělení, jako správce daně (dále jen „správce daně“) rozhodl podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a § 187 odst. 1 daňového řádu, s použitím OSŘ takto:

nařizuje

daňovou exekuci srážkami ze mzdy

a k vymožení vykonatelného nedoplatku a exekučních nákladů v celkové výši 1 284 Kč, slovy: Jedentísícdvěštosmdesátčtyřikorunčeských (nezaplacený místní poplatek pro rok 2011 ve výši 292 Kč, nezaplacený místní poplatek pro rok 2012 ve výši 492 Kč a exekuční náklady ve výši 500 Kč)

p ř i k a z u j e s h o r a u v e d e n é m u p o d d l u ž n í k o v i ,

aby od okamžiku doručení tohoto exekučního příkazu, po dobu trvání daňové exekuce prováděl ze mzdy dlužníka stanovené srážky a nevyplácel sražené částky dlužníkovi, a to až do výše nedoplatku, pro který je exekuce nařízena, včetně příslušejících částek exekučních nákladů dle § 183 odst. 1 daňového řádu. Rozsah srážek je podle § 177 odst. 1 daňového řádu stanoven § 277 a násl. OSŘ.

Podle § 187 odst.2 a § 177 odst. 1 daňového řádu a § 283 a § 291 OSŘ je poddlužník povinen částky sražené ze mzdy nebo z jiného příjmu dlužníka (§ 299 OSŘ) vyplácet shora podepsanému správci daně, a to **na účet číslo: xxxxxxxx u pobočky Komerční banky, a. s., v Třebíči, konstantní symbol xxxxx, specifický symbol xxxxxx, variabilní symbol-exekuční náklady xxxxx ve výši 500 Kč a variabilní symbol xxxxxxxx ve výši 784 Kč**, jakmile jej podepsaný správce daně vyrozumí, že tento exekuční příkaz nabyl právní moci.

Dnem doručení exekučního příkazu poddlužníkovi ztrácí dlužník právo na vyplacení té části mzdy nebo jiného příjmu dle § 299 OSŘ, která odpovídá stanovené výši srážek (§ 177 odst. 1 daňového řádu a § 282 odst. 3 a § 299 OSŘ).

Srážkou peněžních prostředků ze mzdy nebo jiného příjmu dle § 299 OSŘ dlužníka do výše částek uvedených v exekučním příkaze a jejich vyplacením shora uvedenému správci daně na účet, daňová exekuce zaniká.

Uvedený dlužník nezaplatil podepsanému správci daně dle:

- 1) vykonatelného platebního výměru vydaného Městským úřadem Třebíč, odborem komunálních služeb na místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2011 č.j. OKS xxxxx – SPIS xxxx ze dne 16.08.2013, který nabyl právní moci dne 03.10.2013, částku 292 Kč splatnou dne 18.10.2013,
- 2) vykonatelného platebního výměru vydaného Městským úřadem Třebíč, odborem komunálních služeb na místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2012 č.j. xxx - SPIS xxxx ze dne 12.02.2014, který nabyl právní moci dne 18.03.2014, částku 492 Kč splatnou dne 02.04.2014.

Celá tato pohledávka, je přednostní pohledávkou ve smyslu ustanovení § 177 odst. 1 daňového řádu a § 279 odst. 2 písm. d) OSŘ.

Podle § 183 odst. 1 daňového řádu vzniká dlužníkovi vydáním exekučního příkazu povinnost na nákladech za nařízení daňové exekuce 2% z celkové částky nedoplatků, pro které je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500 000 Kč. Celková částka daňového nedoplatku činí 1 284 Kč (slovy: Jedentisícdvěstěosmdesátčtyřikorunčeských), z toho částka nedoplatku na poplatku činí 784 Kč a náklady za nařízení exekuce činí 500 Kč. Exekuční náklady se vymáhají současně s nedoplatkem, pro který je exekuce nařízena (§182 odst. 4 a 6 daňového řádu).

Odůvodnění:

Dlužník nezaplatil podepsanému správci daně místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2011 a 2012 tak, jak je popsáno ve výroku tohoto rozhodnutí. Dále byl dlužník vyzooměn o výši daňového nedoplatku. Vzhledem k tomu, že daňový nedoplatek nebyl dosud zaplacen, přistupuje správce daně k vymáhání daňovou exekucí dle § 178 daňového řádu.

Poučení:

Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob (§ 52 odst. 1 daňového řádu). Za porušení povinnosti mlčenlivosti lze uložit pokutu podle § 246 daňového řádu až do výše 500.000 Kč.

Nesplní-li poddlužník povinnost stanovenou mu exekučním příkazem a zákonem řádně a včas, má shora uvedený správce daně nárok na její splnění z prostředků tohoto poddlužníka; tento nárok shora uvedený správce daně uplatní podáním žaloby k soudu (§186 odst. 3 daňového řádu).

Dlužník je povinen oznámit shora uvedenému správci daně vznik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 OSŘ) u jiného poddlužníka i zánik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 OSŘ) u dosavadního poddlužníka do 8 dnů ode dne, kdy nastaly tyto skutečnosti. Poddlužník je povinen do 8 dnů oznámit shora uvedenému správci daně, že:

- a) u něho nastoupil dlužník nově do práce,
- b) u něho přestal dlužník pracovat,
- c) dlužník nastoupil práci u jiného poddlužníka.

Za nesplnění těchto povinností může shora uvedený správce daně uložit dlužníkovi nebo poddlužníkovi pořádkovou pokutu do 50.000 Kč (§ 189 a § 177 odst. 1 daňového řádu a § 301 OSŘ).

Exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky (§ 178 odst. 4 daňového řádu).

PŘÍLOHA P V: PŘEDŽALOBNÍ VÝZVA

úřad Moravské Budějovice

Odbor finanční a obecní živnostenský úřad

nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice

IČO: 00289931, DIČ: CZ00289931

Č.j.: MUMB/OFŽ/ .../2016

Vyřizuje: Bc. Kolářová Andrea

Tel.: 568 408 320

E-mail: akolarova@mbudejovice.cz

Dne: 31.08.2016

Dlužník:

Poddlužník:

Exekuční příkaz –

Dne 04.12.2015 Vám bylo doručeno datovou zprávou VYROZUMĚNÍ O PRÁVNÍ MOCI EXEKUČNÍHO PŘÍKAZU č.j.: MUMB/OFŽ/.../2015na provedení exekuce srážkami ze mzdy panu

Tento příkaz nabyl právní moci dne 02.12.2015. Od tohoto data měly probíhat srážky ze mzdy pana.....

Do dnešního dne nebyla na náš účet připsána žádná finanční částka, která by byla panu Popoviči sražena ze mzdy. Žádáme Vás, abyste neprodleně provedli srážky dle exekučního příkazu, což bylo Vaší povinností provést ihned při jeho obdržení.

S pozdravem

Bc. Andrea Kolářová v.r.

Referentka finančního oddělení